

Šleževičius nepatenkintas Seimo sprendimu

Vilnius, vasario 23 d. (AGEP) — Premjeras Adolfas Šleževičius Seimo sprendimą faktiškai atšaukti Kėdainių chemijos gamyklos privatizavimą pavadino „Labai pavojingomis tendencijomis tarptautiniame Lietuvos prestižui“.

„Aš manau, kad toks procesas labai pakenks Lietuvos prestižui visais aspektais“, sakė vyriausybės vadovas spaudos konferencijoje ketvirtadienį. Kaip rašo korespondentas Gintas Cibas, Šleževičius pripažino, kad šiuo klausimu jo nuomonė skiriasi nuo LDDP frakcijos Seime požiūrio, tačiau sakė neišvengiamai čia nieko bloga.

Kaip tik valdančiosios partijos atstovai Seime pasiūlė po jos privatizavimo Kėdainių chemijos gamyklą įrašyti į neprivatizuojamų įmonių sąrašą, tuo faktiškai atšaukiant jos privatizavimą, ir taip pat sustabdyti faktiškai jau pradėtą akcijų pardavimą Ignalinos atominėje elektrinėje.

„Aš nepritariu deprivatizaci-

jos idėjoms“, pareiškė premjeras ir pridūrė, kad atskirų pareigūnų klaidos turi būti įvertintos, tačiau „totalinio proceso pasekmės bus labai blogos“.

Ministras pirmininkas A. Šleževičius sako, kad privatizavimo procese yra labai daug spragų, kurios užprogramuotos pačioje jo koncepcijoje. Trijų ketvirtadalių valstybės turto išdalinimas už investicinius čekius jau savaime yra problematiškas, be to, sunku objektyviai įvertinti turtą, esant skirtingai čekių vertei.

Premjeras taip pat nesutinka su Seimo Ekonominių nusikaltimų komisijos pasiūlymu pareikšti nepasitikėjimą pramonės ir prekybos ministru Kazimierui Klimašauskui. Šį žingsnį ministras pirmininkas pavadino labai skubotu ir lengvabūdišku.

Sprendimas įtraukti Ignalinos atominę elektrinę į neprivatizuojamų objektų sąrašą ir neleisti parduoti 10% akcijų, Šleževičiaus nuomone, taip pat yra neteisingas.

Lietuvos prezidentas baigė vizitą Lenkijoje

Varšuva, vasario 19 d. (LR) — Vasario 18 d. rytą Varšuvoje Lenkijos prezidento rūmuose įvyko oficiali Lenkijos ir Lietuvos prezidentų Lech Wałęsos ir Algirdo Brazauskos atsisekinimo ceremonija, rašo Kęstutis Jauniškis, specialus „Lietuvos ryto“ korespondentas, iš Varšuvos. Pagal protokolą, ši ceremonija buvo lygiai tokia pati, kaip ir sutikimo — atvyko per 60 Lenkijoje akredituotų užsienio valstybių diplomatų, buvo išrikiuota Lenkijos kariuomenės Garbės kuopa. Nebuvo tik nė vieno Lenkijos žurnalisto, nes tuo pat metu vyko Rusijos premjero Viktor Černomyrdin spaudos konferencija.

Beje, A. Brazauskas sakė, kad dėl savo ir Rusijos vyriausybės vadovo vizitų sutapimo nejučia joki nepatogumo: „Nė kiek nesijaučiu Viktoro Černomyrdino šešėlyje. Susitikau su Lech Wałęsa, Lenkijos Seimo ir Senato maršalais, mano vizitui buvo rodomas didelis dėmesys, sprendėme aktualias problemas“.

Vasario 17 d. vakare įvykusioje spaudos konferencijoje Brazauskas, be kita ko, sakė nemanąs, jog Lietuvos kelias į NATO bus trumpas, juolab kad „niekas negali pasakyti, kada mes būsimė priimti į šią organizaciją“. Paprašytas išdėstė savo nuomonę apie L. Wałęsos mintį, jog iki 2000 metų Lietuvos ir Lenkijos pasienis bus išartas, Lietuvos vadovas sakė, kad tai gera idėja — „pasienis iki 2000 metų turi būti išartas, bet ne taip, kaip buvo ariamas 50 metų“. A. Brazauskas sakė, kad be kontrolės pasienyje apsieiti negalima.

Pirmoji A. Brazauskos vizito Lenkijoje diena baigėsi iškilmingais pietumis. Beje, jų metu pirmą kartą dalyvavo Lech Wałęsos kunigas, palaiminęs valgi ir sukalbėjęs malda — persišėgnoti turėjo visi.

Kaip sakė iškilmingų pietų dalyviai, tą vakarą ant stalų mėšos patiekalų nebuvo, nes kalendorius liudijo penktadienį. Po iškilmingos šeštadienio at-

sisveikinimo ceremonijos Lietuvos delegacija išskrido į Gdanską, kur prezidento Brazauską, jį lydinti asmenų ir žurnalistų laukė lygiai toks pat kortėžas — nesiskyrė nei automobilių modeliai, nei spalvos. Gdanske A. Brazauskas apsilankė laivų statybos ir remonto įmonėje, kurioje 1980 m. L. Wałęsa dirbo elektriku ir įkūrė laisvųjų profsąjungų organizaciją „Solidarnosc“. Teko pastebėti keletą apie Lietuvos dabartį ir neseniai praeitį pasakančių dalykų. Vienoje krantinėje stovėjo laivas, „Vilnius“. Jo pavadinimas buvo užrašytas rusiškai, o pats laivas niekada nepriklausė Lietuvai.

Kol vyko prezidento susitikimas su Gdanko verslininkais, šio miesto gyventojai, išvydę pagrindinėje senamiesčio aikštėje stovintį automobilių kortėžą, klausinėjo, kokio svečio laukiama. Ne visiems buvo pažįstama Lietuvos vėliava. Teko girdėti, kaip viena moteris sakė savo vaikui, kad čia atvažiuo ne tas prezidentas, kuris buvo girtas, tas buvo Boris Jelcinas. Vienas pagyvenęs pilietis pasakojo, jog L. Wałęsa mėgsta, kad jo svečiai lankytųsi mieste, kuriame jis pradėjo savo politinę karjerą.

Gdanko gyventojas, laukdamas, kol pasirodys svečiai, apgailestavo, kad A. Brazauskas vizitas sutapo su V. Černomyrdino apsilankymu, kad Lenkija neturi užsienio reikalų ministro, su kuriuo buvo galima susitikti Lietuvos delegacijai. Beje, Gdanko gyventojai vizitui buvo susidomėję labiau negu varšuviečiai — pakelėse stovėjo žmonės, senamiestyje kai kas norėjo pamatyti Lietuvos prezidentą ir lietui lyjant.

Rusijos premjerui Viktor Černomyrdin dėl lenkų reakcijos pasisekė mažiau — keli šimtai žmonių prie Rusijos ambasados reikalavo nutraukti karą Čėčėnijoje, o per Černomyrdino susitikimą su Lenkijos premjeru Waldemar Pawlak du studentai iš Krokuvo pradėjo šiem pa-

JAV derybų su Kinija vadovė Charlene Barshevsy (kairėje) ir Kinijos užsienio prekybos ministrė Sun Zheny sėkmingai baigė derybas sekmadienį ir jų šalys išvengė prekybos karo. Pasirašytoje sutartyje išsprendžiamas jau seniai besitęsiantis ginčas kaip Amerikai apsaugoti nuo neteisėto kopijavimo tokius gaminius kaip garso įrašai, kino filmai ir kompiuterių programos. Kinija išvengė grąsinimų sankcijų ir JAV importuojamoms jos prekėms, paskelbdama kokius apsunkinimus uždės tiems, kurie nelegaliai kopijuoja amerikietiškus gaminius, ir kaip palengvins sąlygas amerikietiškiems investicijoms Kinijoje.

Svarstoma kur steigti UNICEF atstovybę

New Yorkas, vasario 27 d. — Kaip praneša Lietuvos Nuolatinė Misija prie Jungtinių Tautų, vasario 12 d. misijos patarėja Gintė Damušytė dalyvavo JT vaikų ir švietimo organizacijos UNICEF surengtose konsultacijose dėl regioninės atstovybės Vidurio Europos, Nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) ir Baltijos šalių. Dėl iškilusių didelių nuomonių skirtumų Rytų Europos valstybių regioninei grupei pavesa suderinti šio klausimo sprendimą tarpusavyje.

Vasario 17 d. Lenkijos ambasadorius Z. Wlosowicz sušaukė pasitarimą Vidurio

Europos ir Baltijos valstybių atstovams, kuriame siūlė Varšuvą regioninei UNICEF atstovybei Vidurio Europos, NVS ir Baltijos šalims. Lietuvos misiją atstovavo G. Damušytė.

Vasario 24 d. misijos patarėja Gintė Damušytė atstovavo Rytų Europos grupės posėdžiui UNICEF regioninės atstovybės kūrimo klausimu. Posėdžio metu pasidalinta nuomonėmis apie sekretoriato siekimą įjungti Afganistaną ir Turkiją į regiono apimtį. Susirinkusieji kritiškai įvertino paruoštus UNICEF dokumentus šiuo klausimu. Lietuvos atstovams pavesta UNICEF eilę klausimų dėl tolesnės atstovybės steigimo ir planavimo eigos.

Lietuvos atstovai tarėsi dėl aplinkos apsaugos

New Yorkas, vasario 24 d. — Kaip praneša Lietuvos Nuolatinė Misija prie Jungtinių Tautų, vasario 14 d. Lietuvos misijos patarėja Gintė Damušytė padarė pareiškimą JT Klimato Kaitos Konvencijos paruošiamose sesijoje. Jame ji kritiškai įvertino tai, kad Konvencijoje nenumatytas pagalbos teikimo mechanizmas valstybėms, kurio ekonomika pergyvena perinamąjį etapą iš vienos sistemos į kitą, kurių tarpe yra ir Baltijos valstybės.

Sekantį dieną ji ir Lietuvos Aplinkos apsaugos ministerijos atmosferos skyriaus vedėjas M. Bilkis susitiko su JT Klimato Kaitos Konvencijos įgyvendinimo padalinio vadovu Gao Pro-nove. Su juo buvo aptarta kokia būtų Lietuvos strategija, įgyvendinant šios Konvencijos nuostatas Lietuvoje ir tolimesnis Lietuvos bendradarbiavimas su šia įstaiga.

reigūnams į veidus skauduoti „laisvę Čėčėnijai“.

Lietuvos delegacija į Vilnių sugrįžo šeštadienio vakare. A. Brazauskas, kalbėdamasis lėktuve su Lietuvos žurnalistais, sakė, kad dabartinė Lenkijos valdžia labai geranoriškai nusiteikusi Lietuvos atžvilgiu.

Paminėtos prez. Stulginskio metinės

Vilnius, vasario 27 d. (Elta) — Kaune paminėtos Lietuvos prezidento Aleksandro Stulginskio gimimo 110-osios metinės. Šeštadienį, sukakties išvakarėse žymaus Lietuvos valstybės ir visuomenės veikėjo, Nepriklausomybės akto signataro amžinojo poilsio vietą Panemunės kapinėse aplankė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas.

Sekmadienį buvo aukojamos šv. Mišios Kauno Arkikatedroje Bazilikoje, dedamos gelės ant A. Stulginskio kapo, o Kauno tarpdiecizinėje kunigų seminarijoje vyko minėjimas, kurio metu koncertavo šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčios choras.

Darbo Federacija sieks ginti socialines teises

Vilnius, vasario 19 d. (Elta) — Lietuvos Darbo Federacija (LDF) vasario 18 d. Vilniuje surengė antrąjį suvažiavimą. Jame dalyvavo 96 suvažiavimo delegatai, gausiai atstovaujantys Mokytojų profesinei sąjungai, Pensininkų ir invalidų socialinės apsaugos ir teisių gynimo komitetui bei kitoms profesinėms sąjungoms. Taip pat čia atvyko 55 svečiai. Suvažiavime kalbėjo Pasaulio Darbo Federacijos atstovas prancūzas Christopher Jursac. Svečias aiškino apie Pasaulio Darbo Federacijos veiklą, darbo principus.

„Konferencijos tikslas — išanalizuoti šiandieninę socialinę gyventojų padėtį. Žemas gyvenimo lygis, daugybė bedarbių, varganos pensijos, vis didėjančios kainos... Mums reikia ieškoti išeičių iš susidariusios padėties, vienyti dešiniuosius profsąjungoms, bendromis jėgomis ginti darbo žmonių interesus ir išieiti iš valdančiosios Demokratinės darbo partijos klystyklių“, sakė Mandatų komisijos pirmininkas A. Mikėlonis.

Suvažiavime priimti nutarimai, „Dėl buvusių Lietuvos TSR profesinių sąjungų turto“, „Dėl

tolimesnių Darbo federacijos veiksmų“. Suvažiavimo dalyviai buvo paraginti toliau aktyviai dalyvauti LDF veikloje.

Lietuvos Darbo Federacija — savanoriška ir savarankiška organizacija, kurios deizas — „Už valstybę, teisingumą ir krikščionišumą“. LDF tikslas — jungti darbo žmones, atstovauti jų interesams, ginti jų socialines teises.

Lietuvos Darbo Federacija įsteigta 1919 m. rugsėjo mėnesį. 1927 m. ji turėjo daugiau kaip 300 skyrių visoje Lietuvoje. Dėl politinės padėties 1927 m. teko pakeisti pavadinimą, ir federacija tapo Lietuvos Krikščionių Darbininkų Sąjunga. 1940 metais jos turtas buvo perduotas Komunistų partijai.

Landsbergis: Rusija spaus Baltijos šalis

Vilnius, vasario 27 d. (Elta) — Seimo opozicijos vadovas Vytautas Landsbergis išplatino pareiškimą dėl Rusijos pareigūnų priešiško saugios Europos idėjai. Jame sakoma, kad Rusijos dabartinė valdžia atkakliai ir įvairiais metodais priešina Europos saugumo zonos, kurią apibrėžia NATO, plėtimui, ypač Vidurio Europos link kartu su Baltijos valstybėmis.

Vienas pastarųjų mėginimų pagąsdinti Vakarų, rašo V. Landsbergis, buvo padarytas per Baltarusijos prezidentą, jam pareiškiant apie Baltarusijos pasitraukimą iš įprastinės ginkluotės mažinimo sutarties tuo dirbtiniu pretekstu, kad

Lenkija ir Lietuva kada nors gali tapti NATO narėmis. Kitą signalą, primena opozicijos vadas, paleido Rusijos Federacijos Tarybos pirmininkas Vladimir Šumeiko, vėl pavartojęs NATO adresu „priešiško bloko“ sąvoką.

Nesunku numatyti, jog tokiu politiniu spaudimu ir galbūt blogesnių žingsnių parengimo keliu, kaip ir 1940 metais, eis dabartinė Rusija, aiškindama Baltijos valstybių ryšius su NATO kaip Rusijai priešišką politiką, teigia V. Landsbergis. Ši demagogija, sako jis, turės būti kategoriškai atmetama, kaip ir bet kurios kitos Rusijos veto pagrindimo formos.

Baltijos šalys sieks kariuomenių integravimo

Vilnius, vasario 27 d. (Elta) — Trijų Baltijos šalių gynybos bei krašto apsaugos ministrai Linas Linkevičius, Janis Arveds Trapans bei Enn Tupp pirmadienį Vilniuje pasirašė sutartimą dėl bendradarbiavimo gynybos ir karinių santykių srityje.

Sutartyje pažymėta, kad Lietuva, Latvija ir Estija bendradarbiaus užtikrinant saugumą Baltijos regione ir gretimose rajonuose, keisis patirtimi Gynybos bei Krašto apsaugos ministerijų, Ginkluotųjų pajėgų komplektavimo ir rengimo srityse. Kartu trys Baltijos šalys ieškos greitesnių integracijos į Europos karines bei politines sąjungas kelių.

Sutartyje numatyta bendradarbiauti kuriant šalių oro erdvės kontrolės bei specialaus ryšio sistemas. Dokumente taip pat numatytos bendros pastangos kuriant ir formuojant Baltijos šalių taikos palaikymo

batalioną BALTBAT, rengiant jo mokymo centrus. Be to, sutartyje numatyta standartizuoti Karinių pajėgų ginkluotė bei technika.

Pirmadienį ryte ministrus priėmė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Pasirašę sutartį ir surengę spaudos konferenciją, pareigūnai nuvyko į Savanoriškosios Krašto Apsaugos tarnybos štabą, vėliau padėjo gėlių prie Televizijos bokšto.

Sovietų karininkai ragina rengtis perversmui

Vilnius, vasario 15 d. (LA) — Dar vienas perversmas Rusijoje turi įvykti vasario arba kovo mėnesį, mano „Karininkų sąjungos ir Rusijos valstybinės partijos vadovas Stanislav Terechov. Tokia išvadą padaryti ji privertęs karas Čėčėnijoje, nes „kai režimas rengiasi perversmui, tai pirmiausia diskredituojamos ginkluotosios pajėgos“.

S. Terechov aktyviai dalyvavo 1993 m. spalio įvykiuose Maskvoje, po to kartu su kitais perversmo rengėjais gavo amnestiją. Tiesa, pastebė „Lietuvos aidas“, šlovė jam, palyginti su A. Rucko ar R. Chasbulatov, teko nedaug. Todėl dabar, mano karininkų patriotų vadovas, kariškiai turi iš anksto rengtis būsimam pučui, kad vėl nebūtų nustumti.

Tokia pasirengimo priemonė turi tapti Armijos karininkų susirinkimas, kurį „Karininkų sąjunga“, Kariškųjų socialinės apsaugos fondas „Brolybe“ ir judėjimas „Tėvynė“ planuoja surengti vasario 18-19 dienomis Maskvoje. Organizatoriai mano, kad jame dalyvaus apie 1,000 karininkų iš įvairių Rusijos regionų. Daugiausia — tarnaujantys, tie, kurie iki šiol laiko save „sovietiniais“, kurie pasirengę „bendrai daryti įtaką antilaudinio režimo politikai“.

Karininkai, pasak Terechov, turi išsaugoti Rusijos ginkluotąsias pajėgas ir karo pramonės kompleksą, kuriuos stengiasi sugriauti „tam tikros sionistinės Vakarų jėgos“.

Vasario 3 d. vienoje Klaipėdos rajono sodyboje policija sulaukė 109 nelegalių imigrantų, kuriuos vedliai ketino pergabenti į Vokietiją; 80 jų buvo deportuoti maždaug prieš dvi savaites, likusiųjų deportacijos dokumentai dar buvo tvarkomi. Šimto devynių nelegalių imigrantų deportavimas Lietuvai kainavo 15,000 litų.

Drauge su pabėgėliais policija sulaukė du juos saugojusius lietuvius, trečiojo, kuris įtariamas pabėgėliu gabenimu, tebeieškoma. „Lietuvos ryto“ žiniomis, Rusijos ir Lietuvos nusikalstamų grupuočių pabėgėlių gabenimo verslas plėtojamas, padedant papirkimams uostų, muitinės, pasienio policijos pareigūnams. Manoma, kad kaimyninės Baltarusijos teritorijoje apie 5,000 pabėgėlių laukia gabenimo ir Vakarų per Lietuvą.

KALENDORIUS

Vasario 28 d.: Užgavėnės. Osvaldas, Rufinas, Romanas, Antonija, Alma.

Kovo 1 d.: Pelenų diena. Albinas, Antanina, Tulgaudas, Rusnė.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

AR TAI „VAKARIETIŠKA“ MEDICINA?

Turime vilčių, kad Lietuvos medicina pasidarys daugiau vakarietiška. Kai sakome „vakarietiška medicina“, kalbame apie tas vertybes, kurias geriausiai įgyvendina ir apsaugo Vakarų pasaulis. Tai yra pagarba žmogaus asmenybei, jautrumui, orumui net ir ligos metu, pagarba žmogaus intelektui, jam paaiškinant, kokia liga serga ir kaip ligą planuojama gydyti. Vakarietiška medicina pasižymi gydytojų darbštumu ir nuolatiniu rūpesčiu pritaikyti technologiją žmogaus gerovei. Vakarietiška medicina pasižymi konkurencija, nes pagal vakarietišką mąstymą be konkurencijos atsiranda stagnacija, apsirėškia žmonių tingumas ir vadovaujančių žmonių monopolija. Konkurencija pasireiškia stipriomis varžybomis, tarp tų, kurie nori studijuoti medicinos mokslus. Toliau konkurencija dėl konkrečių specialybių. Praktikos metu gydytojai konkuruoja dėl pacientų ir pacientas turi teisę pasirinkti savo gydytoją. Pacientas turi visišką teisę traukti savo gydytoją į teismą, jei jis įsitikina, kad jo teisės buvo pažeistos.

Vasario 7 d. „Drauge“ Algimantas Čepulis, M.D., sveikatos skyriuje aprašė išpučius „Baltų Amerikos klinika aplankius“. Daktaras Čepulis ilgus metus praktikavęs chirurgiją Amerikoje, lapkričio mėnesį padirbėjo daktaro Levit įsteigtoje vadinate „Baltų-Amerikos klinikoje“ Vilniuje. Daktaras Čepulis teigia, kad ši klinika turi ir draugų, ir priešų. To pasipriešinimo pagrindinė priežastis yra privatizacijos baimė. Valdžia daktarui Levit paskyrė patalpą Antakalnio universitetinėje ligoninėje. Savaimė aišku, kad gydytojai ir pacientai, kurie prarado šias patalpas buvo labai nepatenkinti. Vykę net viešos demonstracijos, vienos iš jų metu viena pacientė apalpo prie pat sveikatos ministro Brėdikio. Ši kontraversija įkvėpė Sveikatos ministeriją, Seimo ekonominių nusikaltimų komitetą ir Amerikos ambasada.

Daktaro Levit klinikos sūkis buvo: „Mes gydysime visus nuo visko, 24 valandas per dieną, pagal aukščiausius europietiškus ir amerikietiškus standartus“. Vakarietiškame pasaulyje mes esame iprate skeptiški žiūrėti į reklamas. Jei reklamos meluoja, tai tas bendroves galima patraukti į teismą, iškelti ieškinį. Tarybinė medicina irgi teigė, kad ji gydo visus nuo visko aukščiausiam lygyje ir net nemokamai!

Tenka pastebėti, kad daktaras Levit nėra medicinos gydytojas. Jis yra podiatras, o bendradarbis yra advokatas. Abu lietuviškai nemoka. Čepulis pastebėjo, kad bendrosios praktikos gydytojų šioje klinikoje nebuvo. Šioje „vakarietiškoje“ klinikoje

gydytojai buvo visi lietuviai, dirbantys įvairiose valdiškose Vilniaus ligoninėse. Neaišku, kiek jų iš viso buvo matę vakarietišką medicinos sistemą. Laboratorija ne vakarietiška, o tarybinė. Operacinės ne vakarietišką, o iš tarybinių laikų.

Neaišku, koks buvo nusiteikimas į pacientą: ar vakarietišką, kuris gerbia paciento orumą, ar tarybinis, kuris žiūri į pacientą, kaip į bejėgį, visiškai priklausomą nuo gydytojų. Nemanau, jog vien tas faktas, kad pacientas moka pinigus, pakeis esminį požiūrį į pacientą. Dr. Levit buvo susitvarkęs, kad pacientų giminės gali sumokėti pacientų sąskaitas Amerikoje ir pacientas būtų gydomas šioje klinikoje Vilniuje. Tenka stebėtis dr. Levit sumanumu, kad jis įkalbino Sveikatos ministeriją duoti jam leidimą vykdyti finansus tikrai būtų, kad niekas Lietuvoje negalėtų patikrinti tos klinikos finansų. Prisiminkime, kad Sveikatos ministerija tiesiog kratėsi bet kokių ryšių su Amerikos lietuvišiais gydytojais. O daktarui Levit buvo suteikta išimtis. Niekam kitam viešai nebuvo pasiūlyta steigti bendras Baltų-Amerikos klinikas. Taigi, yra monopolija per protekciją grynai tarybinių laikų išraiška, o ne vakarietišką medicinos naujovė. Pacientas Vilniuje neturi pasirinkimo, į kurią „vakarietišką“ klinika jis nori patekti. Jis neturi būdų patikrinti gydymo priemonių ir pagaliau negali nelaimės atveju traukti šių gydytojų į teismą.

Daktaras Levit niekur nėra paskelbęs, kiek pinigų ši „vakarietiška“ klinika yra investavusi į technologiją. Technologija yra būtina vakarietišką medicinos dalis. Negalima skelbti, kad bus gydoma pagal amerikietiškus standartus, kuriame dalyvavo 35 seserys iš Lietuvos, sausio 23-27 d. vyko Vilniuje.

Lietuvos kongregacijų seserų lavinimo programos koordinatore s. Barbara Valuckas interviu Informacijos centru sausio 31 d. sakė, jog ši programa vykdoma Lietuvos seserų kongregacijų vyresniųjų pagėdavimu. Sesuo B. Valuckas pažymėjo, jog praėjusiais metais 2 seserys iš JAV 6 savaites praleido Lietuvoje ir keliuose miestuose skaitė paskaitas vietos seserims. Joms išvykus, Lietuvos kongregacijų vyresniosios seserys išreiškė norą, kad būtų toliau rengti panašūs seminarai.

Rudeni su vyresniosiomis buvo susitarta dvi savaites trukiančių seminarų Vilniuje ir Kaune šių metų pradžioje. Sesuo B. Valuckas taip pat sakė, kad dabar vykstantys kursai laikytini aktyviais. Tolesnės programos likimas priklausys nuo to, kaip kursai įvertins pačios jų klausytojos bei Lietuvos seserų kongregacijų vyresniosios, kuri pasitarimas įvyks seminarų metu.

Linus Sidrys, M.D.

Tai senelio, grįžusio iš Sibiro, vaikaičių būrelis. Nuotrauka iš 1987 metų.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

SEMINARAS LIETUVOS KONGREGACIJŲ SESERIMS

Sausio 30 d. Kauno Turpediecinėje kunigų seminarijoje įvyko seminaras Lietuvos kongregacijų seserims. 45 seminaro dalyvės išklaušė Bažnyčios teologijos, sakramentų teologijos ir vienuolyno gyvenimo kursus, kuriems vadovavo s. Barbara Valuckas SSND (School Sisters of Notre Dame), s. Dianne Perry SSND (School Sisters of Notre Dame), s. Dorothy Flangan CND (Congregation of Notre Dame), s. Carolyn Mruz OSF (Franciscan Sisters of Our Lady of Perpetual Help) ir s. Joan Klaas CPPS (Precious Blood Sisters). Visos seminarui vadovaujančios seserys atvyko iš Jungtinių Amerikos Valstijų, Lietuvos seserų lavinimo programą finansuoja remia Amerikos Nacionalinė vyskupų konferencija. Panašūs seminarai, kuriame dalyvavo 35 seserys iš Lietuvos, sausio 23-27 d. vyko Vilniuje.

Lietuvos kongregacijų seserų lavinimo programos koordinatore s. Barbara Valuckas interviu Informacijos centru sausio 31 d. sakė, jog ši programa vykdoma Lietuvos seserų kongregacijų vyresniųjų pagėdavimu. Sesuo B. Valuckas pažymėjo, jog praėjusiais metais 2 seserys iš JAV 6 savaites praleido Lietuvoje ir keliuose miestuose skaitė paskaitas vietos seserims. Joms išvykus, Lietuvos kongregacijų vyresniosios seserys išreiškė norą, kad būtų toliau rengti panašūs seminarai.

Rudeni su vyresniosiomis buvo susitarta dvi savaites trukiančių seminarų Vilniuje ir Kaune šių metų pradžioje. Sesuo B. Valuckas taip pat sakė, kad dabar vykstantys kursai laikytini aktyviais. Tolesnės programos likimas priklausys nuo to, kaip kursai įvertins pačios jų klausytojos bei Lietuvos seserų kongregacijų vyresniosios, kuri pasitarimas įvyks seminarų metu.

PASMERKĖ „ARLA BEGA“ CEČENIJOJE

Tarptautinis katalikų taikos sąjūdis „Pax Christi“ griežtai pasmerkė Rusijos armijos karinius metodus Čečėnijoje. Bauselėje paskelbtame pareiškime teigiama, jog omenyje turimas nuovirus ir neretai „aklu“ Rusijos armijos jėgos panaudojimas prieš čečėnus. Organizacija pareiškė, jog ji pasirėngusi padėti karįjančioms pusėms pradėti dialogą dėl taikos sutartų šalių.

POPIEŽIUS PRAŠO SIEKTI VIENYBĖS

Popiežius Jonas Paulius II paragino įvairių konfesijų krikščionis siekti vienybės. Sausio 22 d., prieš Angelo maldą, Vatikane popiežius kvietė krikščionis melstis už vienybę ir tai, kad būtų įveikti dar esantys nesutarimai. „Broliški kontaktai, tiesos ieškantis dialogas ir nuolatinis bendradarbiavimas artimo gerovei gali padėti išlyginti kelių šios vienybės link“, sakė Jonas Paulius II vykstančios maldos už krikščionių vienybę savaitės proga. Kreipdamasis į gausiai šv. Petro aikštėje susirinkusius tikinčiuosius, popiežius pabrėžė, kad „tik rimta bendrystė su Dievu“ kuriant tikrąją krikščionių vienybę.

LENKIJOS VALSTYBĖ NEIŠLAIKYS TIKYBOS MOKYTOJŲ

Lenkijoje maždaug 15,000 tikybos mokytojų, dirbančių valstybinėse mokyklose, valstybė nebemokės atlyginimo. Kaip pareiškė Lenkijos švietimo ministras Aleksandr Luczak, kurio žodžius sausio 5 d. numeryje cituoja Varšuvos dienraštis „Gazeta Wyborcza“, šioms išlaidoms padengti reikalingų lėšų valstybė neturinti. Arkivyskupas Jerzy Stroba pareiškė, kad Bažnyčia reikalauja ir toliau mokėti atlyginimus tikybos mokytojams. Arkivyskupo teigimu, toks valstybės žingsnis pažeistų dekančių kunigų ir pasauliečių teises. Šiems klausimams spręsti sudaryta bendra valstybės ir Bažnyčios komisija.

NUŽUDYTAS 21 MISSIONIERIUS

Vatikano Tikėjimo skleidimo kongregacijos spaudos tarnybos duomenimis, per 1994 m. įvairiose pasaulio šalyse nužudytas 21 katalikų misionierius. Kaip pranešė tarnyba, katalikų kunigams ir vienuoliams pavojingiausia šalis šiuo metu yra Alžyras. Terroristai čia iš viso nužudė 8 katalikų misionierius ir misionieres. Septyni užsienio misionieriai nužudyti Ruandoje, trys – Indijoje, po vieną Ugandoje, Sierra Leone ir Haityje. Minėtos kongregacijos spaudos tarnybos duomenimis, per pilietinį karą Ruandoje žuvo trys vyskupai, 101 kunigas, 45 vienuoliai, 64 vienuolės ir 28 diakonai.

• Šiaulių šv. Petro ir Povilo bažnyčioje demontuojami seni vargonai. Jie bus pakeisti Vilniaus vargonų dirbtuvėse pagamintais vargonais, kainuojančiais apie 150,000 litų. Dalį šios sumos vargonams gaminti skyrė Šiaulių miesto savivaldybė.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuntinami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą kainą nors skelbti.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

• **Kaišiadorių** vyskupijoje, Papatuose, įsikūrė Betliejaus seserų kongregacijos vienuolynas, kuriame šiuo metu gyvena keturios iš Prancūzijos atvykusios seserys. Įžadus duoti rengiasi ir kelios lietuvaitės. Kongregacija akcentuoja maldą, pasninkavimą, kontemplytyvų gyvenimo būdą.

• **Kretingos** Pranciškonų vienuolne pradėjo veikti laboratorija vaistinė, kurioje pagal

gydytojų išrašytus receptus nemokamai vaistų galės gauti invalidai ir neturtingi miestelio gyventojai. Medikamentai į Kretingą gabenami iš Vokietijos.

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D. S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutarkus dantis už
prieinamą kainą. Pacientai primami
absoliučiai punktualiai. **Susitarimui**
(kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta, ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6989 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

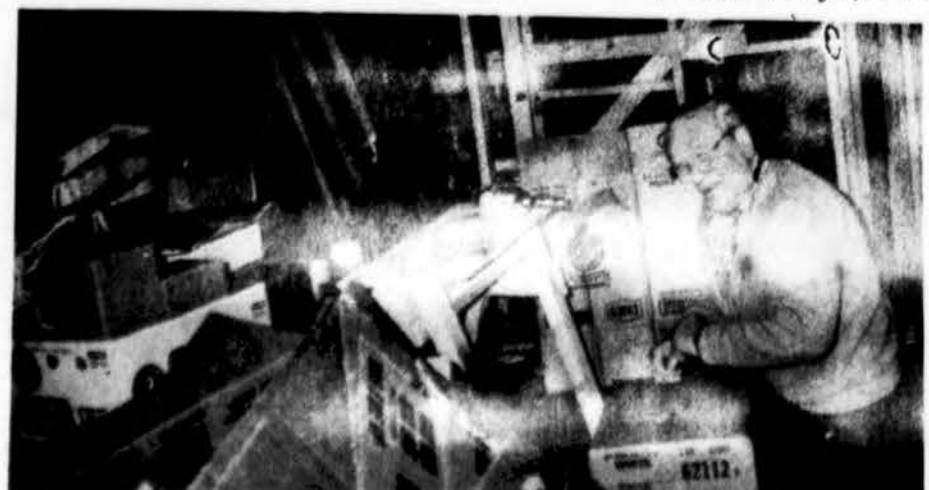
DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos
mitybės pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą
Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v. antr. 9 v.r. - 12.
ketvd. 12 - 4 v.p.p., penkt. 12 - 6 v.v.

Anatolijus Milūnas, sėkmingai vadovavęs Illinois lietuviams respublikonams gubernatoriaus perrinkimo kampanijoje, bando kalbėti „Saulutė“ siunčiant siuntinius beglobiams vaikams ir t.t. Nuotr. Indrės Tijiūnienės

Politinį studijų Los Angeles, CA, organizuotojai su svečiais kalbėtoju. Sėdi: iš kairės: J. Pupius, Lietuvos Fronto bičiulius Los Angeles skrybiaus pirm.; studijų prelegentas amb. Česlovas Stankevičius; A. Raulinaitis ir K. Šakys; stovi; dr. Zigmas Brinkis ir Juozas Kojelis.

LIETUVOS KRIKŠČIONIŠKOJI DEMOKRATIJA

ČESLOVAS
STANKEVIČIUS

Bendros žinios

1994 m. Lietuvos krikščionys demokratai pažymėjo partijos veiklos 90-sias, o jos atkūrimo Lietuvoje (1989) penktąsias metines. 1931 m. partijoje buvo 95,000 narių, dabar — per 10,000 narių. Partijos skrybiai veikia 46 Lietuvos rajonuose, nėra tik Visaginė ir Šalčininkų rajone. Skrybiai paprastai vienija nuo 3 iki 5 kuopų. Partijoje veikia moterų ir jaunimo sekcijos. Leidžiama „Apžvalga“ ir „Tėvynės sargas“.

Lietuvos krikščionių demokratų partija vadovaujasi 1993 m. partijos konferencijos priimta patikslinta programa. Būdamas Europos krikščionių demokratų politinio sąjūdžio dalyvė, LKDP taip pat atsivėlė ir tarptautinius programinius krikščionių demokratų dokumentus, kaip antai: Pasaulio krikščionių demokratų Politinį manifestą (Roma, 1976) ir Europos Liaudies partijos Pagrindinę programą (Atėnai, 1992). Krikščionys demokratai, apibrėždami savo partiją, nevadina jos dešiniąją. Europos krikščionių demokratų dokumentuose krikščioniškosios demokratijos kelias apibrėžtas kaip tik jai būdingas vidurio kelias.

Krikščioniškosios demokratijos principai

Krikščioniškoji demokratija yra vertybių demokratija. Krikščionys demokratai nemano turį jau paruoštus teisingus ir tobulus sprendimus sunkumams bei problemoms įveikti. Jie ieško konkrečių sprendimų,

laikydami esminių vertybių ir principų.

Krikščioniškosios demokratijos mintis ir politinė veikla remiasi tarpusavyje susijusiomis, vienosdai svarbiomis ir visuotiniai pritaikomomis vertybėmis, visų pirma — laisve ir atsakomybe, teisingumu ir solidarumu. Krikščionys demokratai iškelia žmogaus asmens vertę ir orumą. Kiekvienos bendruomenės tikslą jie kreipia į asmenį. Jie pabrėžia visapusišką asmenybės raidą visuomenėje, išplaukiančią iš kiekvieno žmogiškosios būtybės kilnumo. Krikščionys demokratai mano, kad jų pripažintoms vertybėms taikytinos visose — politinėje, ekonominėje, socialinėje bei kultūrinėje — srityse.

Krikščionys demokratai teigia, kad tikroji laisvė, kuri būdinga giliausiai žmogaus prigimčiai, reiškia kiekvieno asmens savarankiškumą ir atsakomybę, o ne niekuo neįpareigojančią individo nepriklausomybę. Krikščionys demokratai atmeta ir savanaudišką individualizmą, ir kolektyvizmą, kuriuos laiko ribojančiais. Tačiau jie mano, kad asmuo privalo pripažinti suvaržymus, būtinus kitų bendruomenės narių pagrindinėms teisėms ir laisvėms užtikrinti, turėtų išpareigoti pašvesti savo sugebėjimus taip pat ir bendruomenės labui.

Krikščionys demokratai siekia žmoniškesnės visuomenės, remdamiesi prielaida, kad tokia visuomenė turi būti kuriama tik laisvėje. Jų samprata nulemia tvirtinimą, kad žmogus iš prigimties linkęs klysti, todėl niekas nepajėgus suvokti — o tuo labiau sukurti — tobulos visuomenės. Jie atmeta bet kokią prievartą tokiai visuomenei kurti.

Krikščionys demokratai laikosi nuostatos, kad kiekviena valdžia iš tikrųjų privalo tarnauti žmonėms. Kiekvieno asmens dalyvavimą visuomenės gyvenime ir priimant jam rūpimus sprendimus jie laiko esminiu demokratijos principu.

Teisingumas krikščionims demokratams — tai pagarba įstatymams, kurie turi būti visuomenės laisvai pripažinti. Teisingumas — tai pagarba mažumos teisėms ir nesuderinimas su daugumos diktatūra. Jie siekia, kad visų galimybes darytųsi vienodesnės, o visuomenės gyvenimas būtų grindžiamas darniais santykiais.

Krikščionių demokratų partija suvokia, kad Bažnyčios ir valstybės vaidmenys skirtingi, tačiau jas vienija vadovavimasis bendromis krikščioniškosiomis vertybėmis. LKDP programoje pasakyta, kad partijai Bažnyčia yra moralinis autoritetas.

Krikščioniškosios demokratijos kelias

Krikščionys demokratai savo demokratijos kelią pateikia kaip vidurio kelią, alternatyvų ir socializmui, ir liberalizmui. Jie kritiškai vertina socialdemokratijos politiką ir kolektyvizmą, nepasitikėjamą pilietinė visuomenė ir nevalstybinėmis struktūromis, siūlomą pernelgį didelį prievartinį valstybės kišimąsi į ūkio ir socialinių reikalus. Krikščionims demokratams nepriimtinas neoliberalizmo nepaisymas socialinių laisvosios rinkos ekonomikos metmenų ir vienpusiškų individualių pastangų pabrėžimas.

Krikščionių demokratų požiūris į teisinę valstybę taip pat skiriasi nuo socialdemokratų bei liberalų požiūrio. Kai pirmieji siekia centralizuotos, o antrieji — formaliosios teisinės valstybės, krikščionys demokratai yra užsibrėžę kurti humanišką teisinę valstybę.

Krikščioniškosios demokratijos kelias — tai vakarietiškosios susitarimo kelias, siejantis socialinę rinkos ekonomiką su demokratija. Tai reikalavimas, kad kiekviena vieša ir privati valdžia privalo bet kokiomis sąlygomis ginti bendrus interesus ir visuotinę gerovę, kurie vis dėlto neturi būti sutapatinami su individualių interesų suma, bet reiškia pagarbą visoms kiekvieno asmens teisėms. Krikščionys demokratai siekia, kad ekonominis vystymasis, remdamasis visų ir kiekvieno indėliu, gerintų kiekvieno asmens gyvenimo ir vystymosi sąlygas per plėtojamas žmonių bendruomenės solidarumo sistemas.

Politikos gairės

Krikščionys demokratai, laikydami esminiu požiūriu, kad politika be kita ko yra ir priemonė žmonių tarpusavyje santykiams gerinti, atmeta dogmatizmą, išskirtinumą ir kraštutinumus, pabrėždami toleranciją ir atsakomybę. Krikščionys demokratai stengiasi vykdyti sąžiningą politiką ir vengia populizmo.

LKDP pasisako už privatus — pirmiausia smulkaus ir vidutinio — verslo plėtojimą. Ji ragina užsienio paskolas pirmiausia naudoti privačiam smulkiam ir vidutiniam verslui kredituoti palankiomis sąlygomis, naujoms darbo vietoms kurti. LKDP siekia, kad būtų panaikinti privataus sektoriaus diskriminavimas ir valstybinių įmonių išskirtinė globa. LKDP pasisako už tai, kad tiesioginė valstybės kontrolė pasilikta tik strateginių ūkio šakų įmonėms ir gamtos saugos objektams.

Lietuvos krikščionys demokratai ragina pasinaudoti Europos patirtimi ir sutvarkyti mokesčių sistemą bei stabilizuoti jų normatyvus. LKDP pripažįsta, kad mokesčių sistema turi būti pagrįsta turto ir pajamų deklaravimu. LKDP teikia pirmenybę tiesioginiams mokesčiams ir progresyviems tarifams, kurie turi būti nustatomi vadovaujantis ne tik biudžeto, bet ir ūkio interesais.

Krikščionys demokratai remiasi socialiniu Bažnyčios mokslu. Jie remia tokius ekonominius ir teisinius sprendimus, kuriais siekiama garantuoti žmogui galimybę pragyventi iš savo darbo, kiekvieno žmogaus orumą, šeimos socialinį bei asmens saugumą ir pasitikėjimą ateitimi.

Socialinei padėčiai gerinti LKDP ragina neatidėliojant pradėti įgyvendinti senų įmonių pertvarkymo ir naujų darbo vietų kūrimo programas ir tuo pagrindu atstatyti užimtumą bei garantuojamą pajamų lygį, kartu sudarant bazę kitoms socialinėms garantijoms.

LKDP pasisako už tai, kad būtų palaipsniui plečiami draudiminiai santykiai ir sukurtos savarankiškos sveikatos, užimtumo, nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų draudimo sistemos.

Krikščionys demokratai teigia, kad, užtikrinant socialines garantijas, pirmiausia reikia remtis šeimos institucija, didesniąją socialinės paramos dalį nukreipti šeimoms bei mažoms visuomenės bendruomenėms. Jie pasisako prieš socialinę lygybę pažeidžiančias, iš praeties paveldėtas, atskirų visuomenės grupių privilegijas socialinės apsaugos srityje. Jie teigia, kad būtina sudaryti pro-

Danutė Bindokienė

Kai peštukai neklauso

Šiai metais, be abejo, daugelyje pasaulio vietų bus minima ypatinga sukaktis: 50 metų nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos. Praėjus 50 metų, daug žaidimų užgydyta, o virš griuvėsių iškilo naujas gyvenimas. Išties kartos gimė, augo ir kone į antrąją savo amžiaus pusę peržengė, negirdėjęs oro pavojaus sirenų ir patrankų dunkėjimo. Rodos, dabar žmonija, išsilaisvinusi nuo karo siaubo, galėtų kurti sau ir savo vaikams geresnį rytojų, juo labiau, kad ir paskutinioji anų metų pabaissa — Sovietų Sąjunga — pagaliau galą gavo.

Deja, visi puikiai žinome, kad ramybės šioje planetoje nėra. Tai vienur, tai kitur pasirodo pavojaus signalai, kyla neramumai, nuolat grasindami į savo sukūrį įtraukti ne tik kaimyninius, bet ir tolimesnius kraštus. Jeigu pradėtume skaičiuoti valstybes ar teritorijas, kur pastarųjų 10 metų bėgyje kilo konfliktai, matytume, kad nėra nei vieno žemyno, nei vieno planetos pakraščio be pralieto kraujo ir nekaltųjų raudos. Atrodo, kad Žemė pilna „peštukų“, kuriuos kelios didžiosios valstybės turi be paliovos išskirti, taikyti ir padėti atitaistyti tų peštynių padarytą žalą. Tik ką daryti, kai peštukai neklauso? Nors daugumas pasaulio kraštų yra įstoje į Jungtinių Tautų organizaciją, tikėdamiesi rasti iškilusiems kivirčams taikius sprendimus prie derybų stalo visų kitų JT narių akivaizdoje, patirtis ne kartą parodė, kad posėdžių salosėse padaryti nutarimai neturi jokios galios tiems, kurie ju nenori pripažinti.

Geras pavyzdys yra Bosnija-Herzegovina, kur JT „taikos palaikymo“ kariai yra visiškai bejėgiai, agresorių išstatyti pajaukai. Užuoat apsaugote tuos, kuriuos ginti buvo nusiūsti, patys atsidiūrė labai pavojingose situacijose, iš kurios kol kas nėra lengvos išėties.

Didžiųjų pasaulio valstybių perspėjimai yra bereikšmiai ir Maskvai, kuri, besidangstydamas melu, akiplėšiškai vykdo smurto veiksmus prieš mažutę čekėnų tautą. Kitas pavyzdys: Somalija. 1992 m. gruodžio 14 d. į Somaliją po ilgo pasirošimo ir „tūpčiojimo“ pagaliau išsikėlė

JT pajėgos (jų tarpe ir amerikiečiai), kad sustabdytų besikaujančius genčių vadukus ir išgelbėtų civilius gyventojus nuo bado bei teroro. Rodos, JT pajėgos, atnešančios ramybę ir pagalbą, turėjo būti priimtos išskėstomis rankomis. Taip neįvyko. Į Somaliją buvo nusiūsta apie 30,000 karių, kurių išlaikymui ir apskritai Somalijos pagalbai JT išleido per 3 milijonus dolerių, galbūt net daugiau. Už visa tai „nupirkti“ labai prasti rezultatai. Manoma, kad JT pajėgų neveiksmingumas Somalijoje atsiliepė ir į Ruandą, kur pernai civilinėse skerdynėse žuvo apie 500,000 žmonių; neramu ir kai kuriose kitose Afrikos valstybėse. JT pajėgos per tą laiką prarado 130 karių, o Somalija — kelis tūkstančius gyventojų.

Šią savaitę amerikiečiai ir kiti JT mėlynšalmiai iškeliaus namo, palikdami Somaliją visai panašioje padėtyje, kaip rado prieš trejus metus. Vietiniai karalukai ir gaujų vadai jau pradėjo varžytis dėl pirmenybių bei valdžios, žudydami vieni kitų pasekėjus. Jeigu nepavyks apsaugoti bent pagrindinį uostą nuo kriminalistų siautėjimo, ne daug galimybių, kad į Somaliją dairysis pramonininkai ar prekybininkai. Krašto ekonominė padėtis ir šiuo metu labai bloga, o ateityje dar pablogės. Galima tikėti, kad netrukus žiniasklaidoje vėl matysime žiaurumų vaizdus ir badu mirstančius somaličių vaikus. Vargiai JT antrą kartą rizikuos ten siūsti savo „taikdarius“, nes įteiti visuomet lengviau, kaip išėiti, o pastarųjų metų patirtis parodė, jog „išėjimas“ yra labai brangus ir pavojingas.

Visuotinio karo metu paprastai daug aiškiau suvokti, kas yra priešas, kas sąjungininkas. Dabartinėje situacijoje toks ryškus skirstymas beveik neįmanomas. Galbūt, planuodamas Antrojo pasaulinio karo pabaigos suktyvių iškilmes, pasaulio valstybės geriausiai pasitarauktų ateities taikai ir pagerbtų to buvusio karo aukas, jeigu atrastų kokią praktišką išėitį iš visu tų kruvinių konfliktų, kurie vieną dieną gali išsilieti daug platesniu mastu ir vėl apimti visą planetą.

suomenės grupių privilegijas socialinės apsaugos srityje. Jie teigia, kad būtina sudaryti pro-

gramas kovai su išplitusiu pasauliniu socialiniu blogiu girusiu (Nukelta iš 4 psl.)

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

26

— Rytoj parsinešk aštuonias vyteles, parodysiu kaip, ir pats galėsi nusipinti, — labai paprasta, pasakė tėvas. Juozukas net akis išplėtė — jam nė į galvą nebuvo atėję, kad tėvas būtų mokėjęs ir tokius darbus dirbti. Kitą dieną parsinešė aštuonias vyteles, ir tėvas parodė kaip, bet kartu ir pamokė, kad vytelės turi būti vienodo storumo, vienodo ilgumo ir vienodo liaunumo, nes iš nelygių vytelių nė geriausias meistras dailaus botkočio nenupins. Parsinešęs vytelių, visą vakarą šniurpė, pynė, ardė ir vėl pynė dailino, o tą dieną nusivarsė karves netoli miškelio, kur griovyje buvo keli žilvičių krūmai, išsirinko pačias ilgiausias, pačias liauniausias, raudonumu nutviekstas vyteles ir atsisėdo pinti. Botkotis augo lygus keturkampis. Gal ne toks stangrus kaip berno, bet tikrai dailus. Iki pusės nupynus, pirštai ėmė smilksti, stabtelėjo pailsėti, pamiklino pirštu, suėmė saujon vyteles ties baigta pinti vieta ir iškėlė aukštyn, pažiūrėti, kaip darbas iš toliau atrodo, ir tuoj lyg išgirdo savo vardą. Apsidairė. Nieko nebuvo matyti, bet išgirdo vaiko klyksmą, lyg kas ką muštų. Pašoko pažiūrėti ir pamatė, kad Anupro šunes atsiveja mergaitę. Pašoko bėgti su pinamu botkočiu, bet susigriebė tą numėtą, pasigriebė botagą ir pasilėdo ginti mergaitės nuo šunų. Bėgo kiek įkabindamas, bet šunes buvo greitesni. Dar buvo galukas ligi mergaitės, kai Margis šoko mergaitei ant nugaros, mergaitė pargriuvo kniūbščia ir šuo įsikibo jai į nugarą, tiesiai palei

klakl, Sabalas griebė už peties ir ėmė tempti į savo pusę. Tuo tarpu priško ir Juozukas. Kirto botagu šunims, kur pakliuvo šaukdamas: „Sciuc, sciuc! Lauk!“ Margis, matyti, kur skaudžiai gaves, cyptelėjo ir pašoko nuo mergaitės, Sabalas pagriovė atsuko galvą į Juozuką, bet tas kirto botagu tiesiai per snukį, šuo sucypė ir pašoko į šalį. Kai Juozukas neatleido, kirto vienam ir kitam, abu pasitraukė ir dar pavykėti, nubindzeno atgal. Juozukas atbėgo prie mergaitės. — Ar tu gyva? — paklausė. Mergaitė pakėlė galvą. — Ar jie jau nulėkė? — Nuvijau. Sabalas norėjo griebti ir mane, bet kai gavo botagu per nosį, tai tik sucypė. Margis irgi gerai gavo. Pirmas pasitraukė. — Aš bijau eiti namo. Jie vėl manęs lauks. Juozukas tik dabar pamatė, kad mergaitės petys kruvinas. — Jie tave sukramtė! — beveik sušuko ir staiga nebežinojo, ką daryti. — Aš noriu namo. Bet kaip dabar pareiti. Ar šunes tebeaukia? Tada ir Juozukas susigriebė. — Žiūrėk, tau kraujas bėga. Einam pas mano mamą. Kur tu taip toli į kaimą. Mama užriš. Mergaitė atsisėdo, pažiūrėjo į puoduką, kurio nebuvo paleidusi iš rankos ir sušuko: — Kur mano uogos? Buvo pilnas net su kaupiu. Juozukas irgi pažiūrėjo. Puoduke gal bebūvo kokios dvi ar trys uogos. — Šunes visos mano uogas suėdė, — sudejavo mergaitė. Juozukas žvilgterėjo į krauju persisunkusią suknelę ir pajuto šiurpstantį savo paties nugarą.

— Einam, aš paskum surinksiu, — paėmė mergaitę už rankos vesti. — Kas atsitiko? Abu vaikai krūptelėjo. Jie, susisukę į savo bėdą, nepajuto kaip pagriovėis atėjo tėvas. — Anupro šunes ją užpuolė, — paaiškino Juozukas. — Jis mane atgynė, — pridėjo mergaitė ir jau kruvina ranka nusibraukė ašarą. — Kur įkando? — tėvas paėmė kruviną ranką, kurią kraujas nuo peties jau buvo aptekėjęs. — Ne čia, čia, — pirštu parodė Juozukas krauju sumirkusį mergaitės petį ir nugarą. Tėvas nieko nebeapasakė. Dviem pirštais kilstelėjo ant nugaros atplėštą suknelės skiautę, metė akis į lauką. — Kai su botagu apšventinau, nulėkė namo, — paaiškino Juozukas, supratęs, kad tėvas dairosi šunų. — Eik, mažyte — reikia pažiūrėti ką jie tau padarė, — pasiėmė mergaitę ant rankų ir protekinis nuskubėjo namo. — O aš uogas surinksiu, nebijok, — dar sušuko Juozukas, bet iš mergaitės nieko nebeisgirdo. Pirmą suvarė krūvon beišsikirstančias karves, paskum ėmė rinkti uogas. Jų buvo kur viena, kur kita, kai kur ir būreliais. Rinkinėjo kol galėjo rasti, kai nieko nebebuvo, ėmė grįžti atgal. Ir vis dar, kaip šviesaus kraujo lašel'us, tai šian tai užkliuvo akys, bet puodukas nesipildė. Kai kurias rado sumintas. Gal savo paties, o gal ir šunų. Jam pačiam tai rodėsi, kad ne jis, kad tik šunes tegalėjo suminti. Pavaręs karves arčiau namų, nubėgo pasižiūrėti, kas namie ir atiduoti uogas. Mergaitė apraishiota kniūbščia gulėjo lovoj. Juozukas padavė puoduką.

— Tegalėjų surinkti tik tiek. Kitas sumynė, kitų gal neberadau. — Ar iškentei kokios nesuvalgęs? — nusijuokė motina. — Nė vienos, kaip gyvą mane matot, — užsigynė Juozukas ir dar pridėjo: — Kaip valgysiu ne savo. — Dabar valgyk visas, kad mane nuo šunų atgynei, — siūlė puoduką mergaitę. — Valgyk tu pati, — pastūmė atgal mergaitės ištiesią ranką. — Tau labiau reikia. Tu sergi, — ir nusisukęs bėgo laukan. Kai motina dar norėjo, kad pasakytų, kaip viskas buvo, jis tik šūktelėjo, kad negali, kad karves visiškai šalia avių paliko ir išbėgo. Tėvai iš pradžių norėjo pranešti mergaitės tėvams, bet paskum aptarė, jog bus geriau, kad patys nuvežt ir pasakys, kaip ir kas atsitiko. Juozukas, bebaigdamas pinti botkotį, irgi matė, kaip su vieninkiu brikeliu abu tėvai išvežė mergytę į kaimą. Vakare Juozukas turėjo papasakoti viską, kaip buvo, o pats sužinojo, kad mergaitės vardas Natalija. — Turėtum atsiminti. Juk anais metais matei, kai buvom nuėję vyšnių pasiskinti. Abu po sodą lakstėte. — Tai tu pati? — Žinoma, kad tu pati. Natutė. — Bet tada ji buvo tokia mažytė... Atsimenu, vis norėjo man į nosį su vyšnios kauliuku pataikyti, bet nė sykio nepataikė. Dar nemokejo laidyti. Paskum sužinojo, kad petys labai perkastas. Gal reikės net daktarui parodyti, o nugarą kaip akėčiomis išakėta.

(Bus daugiau)

PILIES GATVĖ

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Kalba, pasakyta š.m. vasario 16 d. Vilniuje, Pilies gatvėje, prie Vasario 16-tosios signatarų namo.

Kas įvyko Vasario šešioliktąjį šioje vietoje prieš 77-erius metus? Šviesos spindulys ankstyvo ryto prieblandoje, strėlė, paleista į ateitį, raiškus ženklas tos krypties, kuria Lietuva turės eiti.

Kiti siūlė kitokių kryptų — kapsukinių, stalininių, galų gale gorbačiovių, bet laimėjo ši — kurią apibrėžė Lietuvos Taryba tada ir čia: nepriklausoma demokratinė valstybė su sostine Vilniumi.

Jau 77-eri metai Lietuva gina savo pasirinktą kelią — kad būtų ir nepriklausoma, ir demokratinė, ir su sostine Vilniumi.

Dar ir šiandien tas kelias nėra apsaugotas, užtikrintas. Dangus niukiasi labiau negu prieš metus. Karas ir imperializmas vėl kelia galvą Rytuose. Didelio godaus kaimyno spaudimas didėja, klampynės artėja, o Lietuvos vyriausybės ketinimai dar kiek atsipirti. pajungimui, deja, silpnėja.

Pagalvokite, kaip atrodo dabartinė Vasario 16-oji. Jau visas mėnuo, kai Lietuvos Seimas specialia rezoliucija paragino vyriausybę: sustiprinti sienų apsaugą ir karinį Lietuvos pasirengimą, padidinti pastangas bendradarbiaujant su NATO ir Vakarų Europos Sąjunga, kad Lietuvos valstybinis saugumas būtų kuo greičiau garantuotas. Ką nuveikė vyriausybė per tą mėnesį, kokių turime poslinkių?

Pastangos buvo tokios dideles, tokios nuosirdžios per išsčius dvejus metus, Užsienio reikalų ministru nuolat aimanuojant, kaip čia nesukėlus Rusijos nepasitenkinimo, kaip čia geriau įtikinti, kad štai neseniai JAV Atstovų rūmų Užsienio reikalų komitetas išbraukė Lietuvą net iš kandidatų į Šiaurės Atlanto Organizaciją arba NATO. Vakarai nesupranta, ko Lietuva iš tikrųjų nori, vieną dieną rašydama viena, o kitą dieną jau pabūgusi ir kalbėdama kitaip.

O gal A. Šleževičius perskaitė tą Seimo rezoliuciją ir stengėsi, išgijo nors kiek priešlektuvines ir priešankines ginkluotes, gal sutvirtino Lietuvos sienas? Gal jau kontroliuojame savo oro erdvę ar — priešingai — visai atiduodame ją svetimų karo lėktuvų skrydžiams? Gal nors VIDAUS reikalų ministras jau išmetė draugą Ivanovą iš Lietuvos, kuriai tas užsienio veikėjas kartu su KGB „Jedinstva“ duobė kasė?

Nieko panašaus! Net Vasario 16-ąją tęsiasi diplomatinis kinkų drebejimas: matome kaip Maskva Kaukaze baisiai elgiasi, tai Lietuvai geriau iš anksto atsiklaupyti — tokia yra LDDP idėja ir politika.

Vienas žygis vis dėlto padarytas — tuoj pat kitą dieną po anos Seimo rezoliucijos vyriausybė įteisino notomis Rusijos, taip žiauriai kariaujančios valstybės, ginklų ir kariuomenės važiavimus per Lietuvą, paties mūšiško Užsienio reikalų ministro žodžiais, „nereglamentuojamus“ važiavimus — prašom, štai mūsų žemė, mūsų keliai, nevaržomi naudokitės! Dabar vėl projektuojama diplomatinio kinkadrebio kelionė į Maskvą, ten atiduos oro erdvę, vėl ką nors pasižadės ir dar ko gero pasirašys jau suderintą protokolą dėl užsienio politikos koordinavimo, kad Lietuva kartais nenukryptų nuo Maskvos linijos!

Pastebėkite, visa tai daro žmonės, iškilmingai prisiekę

stiprinti ir ginti Lietuvos nepriklausomybę, tačiau nesuvaržyti garbės jausmų, kad kokio nors žodžio laikytųsi.

Tokia vyriausybė, dėl kurios „pieniškos“ politikos jau ir svietą turėsim įsivežti iš užsienio, turi pasitraukti kol ne vėlu! Vakarams leidus puolamąjį karą Čėčėnijoje, Rusijos komunistai su fašistais arba karo partija, jau perėmusi valdžią Maskvoje, bet kurią dieną gali atsigręžti prieš Baltijos valstybes su naujais bazių ir privilegijų reikalavimais, nevendama nė grąsinimų: jei būsit nedraugiški — kaltinkit save. Taip ir čėčėnams juk paaikino: esame priversti jus užmušti, nes jūs priešinatės!

Lietuvos valdžia tebemano, kad kaip nors prasėdės krūmuose, bet juk taip nebus. Todėl tegu eina į savo privačius pienu, benzino ir bankų „biznelius“ jeigu jie dar nesubankrutavo, tenedrįsta daryti orientuojasi į privačius ūkius ir laisvą ūkininkų kooperaciją ūkininkavimui, produkcijos perdirbimui ir apsirūpinimui paslaugomis. LKDP ragina laipsniškai išgyvendinti žemės ūkio produkcijos perdirbimo monopolinių įmonių viešpatavimą. Ji tvirtina, kad vyriausybė turi rūpintis žemės ūkio produkcijos supirkimo ir eksporto reikalais.

Antihumanistinės, prievarta, dorovinį palaidumą propaguojančios pseudokultūros plitimą Lietuvos krikščionys demokratai vertina kaip rimtą problemą. Jiems kelia susirūpinimą grėsmingą mastą pasiekęs abortų skaičius ir žiaurių pasikėsinimų į žmogaus asmenį plitimas.

LKDP, formuodama savo užsienio politiką, neabejotinai pirmenybę teikia Lietuvos valstybės interesams, atsižvelgia į Europos laisvo vienijimosi idėjas, kaip jos suformuluotos Europos liaudies partijos pagrindinėms bei veiklos programoje. LKDP remia Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos pasirašytą laisvos prekybos sutartį ir rengiamą šiemet pasirašyti jungiančios narystės sutartį. Lietuvos krikščionys demokratai ragina dabartinę valdžią neatidėliotinai ir rimtai užsiimti konkrečiais Lietuvos ekonomikos integracijos į Europos sąjungos bendrą rinką reikalais, kad iš to išplaukiančios problemos Lietuvos neužkluptų nepasiruošusios, o visuomenės dėl to neištiktų nusivylimas.

Lietuvos santykius su Rusija krikščionys demokratai grindžia suvokimu, kad Rusijos kontroliuojama Eurazijos politinė-ekonominė erdvė Lietuvai

Laisvės kovų sąjungos suvažiavimo dalyvių grupelė Radviliškyje 1992 m. balandžio 19 d.

LIETUVOS KRIKŠČIONIŠKOJI DEMOKRATIJA

(Atkelta iš 3 psl.)

tuokliavimui, sukeliančiu sunkias antrines socialines pasekmes.

Žemės ūkio srityje LKDP orientuojasi į privačius ūkius ir laisvą ūkininkų kooperaciją ūkininkavimui, produkcijos perdirbimui ir apsirūpinimui paslaugomis. LKDP ragina laipsniškai išgyvendinti žemės ūkio produkcijos perdirbimo monopolinių įmonių viešpatavimą. Ji tvirtina, kad vyriausybė turi rūpintis žemės ūkio produkcijos supirkimo ir eksporto reikalais.

Antihumanistinės, prievarta, dorovinį palaidumą propaguojančios pseudokultūros plitimą Lietuvos krikščionys demokratai vertina kaip rimtą problemą. Jiems kelia susirūpinimą grėsmingą mastą pasiekęs abortų skaičius ir žiaurių pasikėsinimų į žmogaus asmenį plitimas.

LKDP, formuodama savo užsienio politiką, neabejotinai pirmenybę teikia Lietuvos valstybės interesams, atsižvelgia į Europos laisvo vienijimosi idėjas, kaip jos suformuluotos Europos liaudies partijos pagrindinėms bei veiklos programoje. LKDP remia Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos pasirašytą laisvos prekybos sutartį ir rengiamą šiemet pasirašyti jungiančios narystės sutartį. Lietuvos krikščionys demokratai ragina dabartinę valdžią neatidėliotinai ir rimtai užsiimti konkrečiais Lietuvos ekonomikos integracijos į Europos sąjungos bendrą rinką reikalais, kad iš to išplaukiančios problemos Lietuvos neužkluptų nepasiruošusios, o visuomenės dėl to neištiktų nusivylimas.

Lietuvos santykius su Rusija krikščionys demokratai grindžia suvokimu, kad Rusijos kontroliuojama Eurazijos politinė-ekonominė erdvė Lietuvai

yra svetima. LKDP remiasi nuostata, kad, tik būdama tvirtai integruota į Europą ekonomikos ir karinę sritį, Lietuva galės saugiai bendradarbiauti su Rusija ir jos vadovaujama Euroazija.

LKDP yra parengusi Lietuvos valstybinio saugumo sąvokos alternatyvų projektą, kuriam pritarė ir kitos opozicinės partijos Seime. Dabar valstybinio saugumo sąvokos projektą LKDP ir visų kitų partijų atstovai Seime tobulina.

Savivalda ir kelias į rinkimus

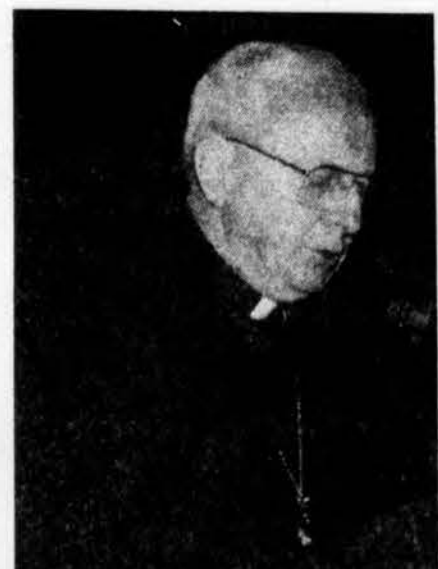
Krikščionys demokratai kritikuoja dabartinę savivaldos sistemą, kuriai būdingas tik centrinės valdžios pavestų funkcijų vykdymas vietoje. Remdamiesi subsidiarumo principu, krikščionys demokratai pasisako už savivaldos teisių išplėtimą. Jie teigia, kad savivaldybės turėtų būti perduota dalis dabar centrinės valdžios žinioje esančių funkcijų ir jų vykdymui skirtų lėšų, ypač socialinėje srityje.

Krikščionys demokratai siekia „iš apačios“ kylančios savivaldos. Savivaldą jie supranta kaip tarnavimą, bet ne kaip valdžią. LKDP yra pasisakiusi už tai, kad rinkimuose į savivaldybes būtų balsuojama už konkrečius kandidatus, o ne už partijų sąrašus, taip pat už tai, kad savivaldos pareigūnai būtų renkami, o ne skiriami. I LKDP nuomonę rengiant savivaldos įstatymus nebuvo atsižvelgta.

LKDP siekia, kad Lietuvos pagrindinės demokratinės partijos bendrai paėmus rinkimuose gautų aiškią balsų persvarą ir galėtų pagaliau pradėti įgyvendinti Lietuvoje demokratinę santvarką be LDDP diktato ir jos žalingos įtakos. Į savivaldybių rinkimus LKDP eina savo

atskiru sąrašu. Iš savo kandidatų ji reikalauja sąžiningai ir teisingai tarnauti piliečiams ir Lietuvai. LKDP pabrėžia nepakantumą valdininkų korupcijai. LKDP yra pareiškusi, kad, būdama ištikima savo principams ir rinkėjams, savo išpareigojimai ir atsakomybę dalijasi su kiekvienu, įrašytu į jos rinkiminius sąrašus. Todėl tinkamus žmones į savo sąrašus LKDP kviečia tik bendrais pagrindais ir asmeniškai, bet ne kaip kitų partijų deleguotus atstovus.

LKDP taip pat yra pareiškusi, kad rinkimuose agituos už krikščioniškosios demokratijos principus kiekvienoje vietoje ir visoje Lietuvoje. Ji agituos už savo kandidatus, bus tolerantiška ir tiesiogiai neagituos prieš kitų partijų kandidatus. LKDP yra oficialiai pareiškusi, kad yra pasirėngusi po rinkimų dalyvauti koalicijoje su kitomis demokratinėmis partijomis. Tačiau LKDP atmeta dalyvavimą tokioje koalicijoje, į kurią įeitu LDDP. Politinių jėgų įvairovės sąlygomis krikščionys demokratai pripažįsta esamus skirtumus ir sieks vienybės bendrų vertybių ir artimų nuostatų pagrindu įsiskodami bendrai priimtinių sprendimų ir veikimo būdų.

Kun. Jonas Jozupaitis kalbėjus invokacija, pradedant Vasario 16-tosios minėjimą Čikagoje vasario 12 d.

CLASSIFIED GUIDE

NORI PIRKTI

Pirkstu rašomą mašinėlę lietuviškom raidėm, gerame stovyje. Skambinti 708-910-0945, vakarais.

Pirkstu Toyota Camry arba Honda gerame stovyje. Skambinti 708-423-0012

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Deckys
Tel. 585-6624

TELEPHONE CALLS TO LITHUANIA
ANY DAY, ANY TIME
\$0.85 PER MIN
(617) 489-5952
AOI International
(We also need agents)

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

Lietuviški raguoliai

- kepame virš 30 metų
- siunčiame į visas JAV valstijas
- 3 dydžiai: 5, 10 ir 15 sv.
- patariam užsisakyti nors pora savaičių iš anksto, ypač prieš šventes.

Skambinkite:
Juozel Liūdžiul (203)223-2380
New Britain, CT

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBERG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenan

Knygoje nagrinėjama lietuvių tautiško kilmės ištakos, analizuojama ta ligi šiol negyvdinta vertybių konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiama į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškina. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima taikinti sugretinti savojo tautiško pagrindus su Amerikos tautiško principais.

Knyga pradeda 19-to amžiaus lietuvių tautiško supratimu-pajautimu. Dėmesio centre — lietuvių ateiviai. Apsiribojama Čikagoje. Pirmoji banga (lietuvių ateiviai) (1867-914) — lietuvių, daugumoje ekonominiai emigrantai, savo noru palikę gimtąjį kraštą, daugumoje valstiečiai, menku išsilavinimu. Antroji banga (1948-1952) — be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinę, atvykę ne savo noru ir įgiję D.P. (displaced persons) — vardą. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurtas institucijas ir kaip sukūrė naujas.

Knygą sudaro 330 psl., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimu 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

TRANSPAK
Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
Dokumentus, igaliojimus notarizuojam veltui.
MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-
Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir 55 svarų įvairaus maisto už \$98.-
\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.
\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštentai), konservuoti žirnėliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.
Pageidaujant prisiūsiame smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.
TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

ATLANTA IMPORT-EXPORT Inc.
Pristatome siuntinius tiesiai į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje. Skubūs siuntiniai persiunčiami AIR CARGO.
galite užsakyti 5 skirtingus MAISTO KOMPLEKTUS. Greitas pristatymas.
2719 West 71 Street, Chicago, IL 60629
(312)434-2121
1-800-775-SEND

1995 m. vasario 7 d. „Drauge“ perskaičiau talpų Vinco Trumpo straipsnį „Ar ne per žiaurus teisėjai“. Pasirodžius dr. R. Sidrio straipsniui apie buv. kariuomenės vadą gen. Vincą Vitkauską, V. Trumpa panaudoja progą vėl teisinti ne tik tarnavusį Maskvai generolą, bet, teisinant kolaborantus, išteisingai drauge visą kolaboracijos reiškinį.

Žiaurus teisėjai: „Kai kas norėtų tiesiog apkaltinti visus buvusius komunistų partijos narius ir visus policijos tarnautojus. Tikrai būtų nesmagu gyventi krašte, kurio beveik trečdalis žmonių yra nusikaltėliai“ — rašo V. Trumpa. O štai „Lietuvos žmonės atrodo, atsargesni“ ir „moka atlaidesni žodį pasakyti net pačių didžiųjų, vadinamųjų kolaborantų, adresu“. Tam, kad parodyti neapibrėžtų teisėjų žiaurumą, trečdali Lietuvos gyventojų V. Trumpa įrašo į komunistus ir policijos tarnautojus.

Man neteko lietuviškoje spaudoje skaityti, kad kas nors trečdali Lietuvos gyventojų laikytų nusikaltėliais. Lietuvos komunistų partijos nariu, o ir sovietinėje milicijoje tarnavusių skaičius nesiekė nė dešimt nušimčių Lietuvos gyventojų. Atmetus kolonistus bei kitataučius, tas skaičius smarkiai sumažėtų.

Man prisimena kitkas — partinė nomenklatura Lietuvoje paleido visus propagandinius ruporus, bandydama savo pusėje išlaikyti visą partijos narių gausą savo įtakoje. Kaip tik tam tikslui buvo panaudoti kelių žmonių „ryžtingi“ pareiškimai. Dabar tie ryžtingieji palaiko DDP ir už paslaugas tiems iš ten pat ir atlyginta.

Daugumai partijos eilinių pati narystė buvo tik papildoma našta, kad galėtų užsiimti normalia profesine veikla, nors toji narystė nebuvo ir nėra pasididžiavimo objektas. Tokie nariai, jeigu jų profesija nebuvo nusikalstama, nesijaučia jokie nusikaltėliai. Nelaiko jų tokiais ir didžioji visuma Lietuvos žmonių. Bet kaip tik tai ir nepatenkina nomenklatūros, kuri savo gerovę kūrė iš tarnystės okupantams ir gerai žinojo, kieno duodamus pyragus valgė priešpaudoje. Tik šiemis ir reikia, kad kuo daugiau žmonių bijotų nešamo keršto. Todėl ir padidamas partijos narių skaičius iki milijono. Kompartijoje DDP šiuo metu liko tik 10,000. Štai jie ir nori su savo kaltės našta „įstirti“ kuo didesnėje masėje. Ta baimė atšviežina tokie rašiniai, kaip V. Trumpos.

Grįžkime prie Vitkausko. Tai, kad jis iki okupacijos dirbo sovietams, abejonių nėra. Jam vieninteliu tarnybos Lietuvos kariuomenėje laikas buvo užskaitytas į sovietinį stažą. Jis ir pats užsimeina apie savo veiksmus prieš Lietuvos karinį efektyvumą invazijos išvakarėse. Ir V. Trumpa nežino to, ką žino daugelis neistorikų, — kad V. Vitkauskas buvo sovietų reikalavimu paskirtas kariuomenės vadu. Besidomintiems istorija būtų ir daugiau liudijimų — Gudaicio-Guzevičiaus (čekisto ir tuo pat rašytojo) raštuose rasime ir apie V. Vitkausko — divizijos vado konspiratyvius susitikimus su Sniečkom. O ir giminių liudijimai, kuriems jis gerokai prieš invaziją patarė išsiparduoti ūkius. Istorikui tai yra medžiaga, bent jau abejonėms. V. Trumpa — neabejoja.

Ir visas šias pastangas vainikuoja gal svarbiausias mintys: „Tą darė visi, kurie galėjo daryti. Būti okupuotam ir bendradarbiauti su okupuotu nėra

nei gėda, nei — juo labiau — nusikaltimas. Taip elgėsi visos tautos ir visi kraštai per visą žmonijos istoriją...“

Tai, kad kiekvienoje tautoje, kiekviename krašte visais laikais buvo išdaviškų, galima sutikti, tik ar išdaviškai, kolaborantai yra „visos tautos ir visi kraštai“? V. Trumpos išsireiškimai yra spjūvis į visų nekaltai pasmerktųjų, nukankintų, sovietinėse psichiatrinėse niokotų, o ir šiandien prievartaujamų veidą.

Zodis „kolaboracija“ gimė prancūzų Petain (Petenas) ir Laval veikloje. Jie savo išdaviškus darbus pavadino kolaboracija. — bendradarbiavimu. Kad neskambėtų įprastai — išdavystė, pasidavimas. Nuo to laiko šis žodis „kolaborantas“ ir tapo krašto išdavystės sinonimu.

Visose šalyse, kurios išsivadavo ar buvo išvadautos, kolaboracija — išdavystė, savanoriškas tarnavimas krašto žmonių priešpauddai visada buvo ir liko ne tik gėda, bet ir nusikaltimas.

Prancūzijoje su kolaborantais buvo susidorojama stichiškai. Tuomet žuvo per 10,000 kolaborantų. Ir nei vienas iš susidorotojų niekada nebuvo net ir pabaudomis nubaustas. Vėliau susikūrė teismai mirčiai nubaudė tarp 700-800 kolaborantų, o iš viso buvo iškelta 125,000 bylų. Norvegijoje buvo nuteisti myriop ir pakarti 24 svarbiausi kolaborantai ir 19,000 teismo nuteistų kalėjimu. Norvegija gyventojų skaičiumi sulginama su Lietuva, tik pas juos okupacija buvo ir švelnesnė, o ir trumpesnė. Ir Prancūzijoje, ir Norvegijoje, kaip ir visuose okupacijoje pabuvojusiuose kraštuose, kolaborantai nebuvo reabilituoti. Kolaboravimas visur liko ir gėda, ir nusikaltimu.

Rūsija įsitempė šuoliui. Cečėnijos pragaro griausme — imperijos atstatymo kovos šūkis. Nepamiršta ir „pribaltika“.

Trumpai aiškinant, kad ne mums, išsivijoje atsiderusiems, kaltinti okupacijoje tapusius kolaborantais, reikėtų paklausti kitko: jeigu išsivijoje, laisvuose kraštuose, buvo ir okupantams padedančių, o ir pašnipinėjančių, tai kaip į tokius mums žiūrėti, kaip juos vertinti?

Teisme, jeigu jis iš viso vyks, istorikas Burokevičius su istoriku Jarmalavičium nejaus nusikaltimo gėdos. Ko ir linkime juos remiantiems kolegoms Vakaruose.

Vladas Šakalys
Los Angeles, CA.

GAL IR NE VISAI TAIP

Br. Juodelis, „Draugo“ vasario 17 d. laišku skyrė („Kam skirti Vasario 16 d. aukas“), „užkabina“ ir Lemonto apylinkės valdybą, esą jis nematė „Pasaulio lietuvių“ 1994 m. paskelbtų aukotojų tarpe ir lemontiškių pavardžių, kurie aukotojų sąrašas buvo paskelbtas „Drauge“ 1994 m. gegužės 13 d. Lemonto apylinkės valdyba niekada nebuvo išpareigojusi Vasario 16 d. aukas skelbti tik „Pasaulio lietuvių“. Ne visi aukotojai šį žurnalą skaito, nors jis yra bendruomenės minčiai ir gyvenimui. Dar gražiau. JAV LB krašto valdybos 1995 m. Vasario 16 d. išsiuntinėjame (jau pavėluotai) „veiklos žiniaraštyje“ ir aukų lapeliuose propaguojama užsiprenumeruoti tam tikrą bendruomenės remiamą spaudą: „Pensininką“, „Bridges“, „Eglutę“ ir „Lituanus“, bet jame „Pasaulio lietuvių“ žurnalas iš krašto bendruomenės spaudos rėmų yra „stebuklingai iškritęs“? Tai gal šių metų surinktos aukos turėtų būti skelbiamos „Bridges“ žurnale?

Lemonte, kaip ir kitose apy-

linkėse, dar yra užsilikusi senoji tradicija: aukotojo laisvas apsisprendimas, kam jis aukoja. 1994 m. Vasario 16 d. aukos buvo Lemonto valdybos atiduotos, kam jos buvo skirtos. Tais pačiais metais gavo ir JAV LB krašto valdyba, iš kurios gavome pakvitavimą ir padėkos laiška.

LB Lemonto
Apylinkės valdyba

EIKITE TOLIAU TUO KELIU

Skaitydama laiškus „Drauge“, matau, kad visokie žmonės rašo, tai ir aš išdrįsau. Niekad nesu rašiusi į joki laikraštį, už klaidas labai atsiprašau ir meldžiu mano rašinį taisyti. Aš užaugau svetimame krašte ir net liuanistinės mokyklos nesu lankiusi, tai ir rašyti kaip reikia nemoku.

Norėjau pasakyti (skaitau „Draugą“ labai atidžiai), kad pastebiu vis ryškesnę dienraščio liniją, vienijančią visus lietuvius. Kaip redaktorė ne kartą yra rašiusi — mūsų per mažai, kad skirstytumės, turime vieningai dirbti ir sugyventi. „Draugas“ rodo gerą pavyzdį, nes jame ir tautininkai, ir ALTas, ir bendruomenė (ir R. Bendruomenė), ir socialdemokratai randa vietas. Man patinka, kad daugiau dėmesio skiriame Lietuvos Vyčiams. Jie to dėmesio nusipelnę, tik buvo kurį laiką lyg pamiršti.

Eikite toliau vienijimo keliu, o mes esame su jumis.

Vanda B. Natkus
Lyons, IL

VISAŽINANTYS RAŠEIVOS

Aš turiu tik vieną pastabą „Draugo“ redakcijai: dėl Dievo meilės, mažinkite A. Paužolio ir V. Šeštoko laišku skaičių. Atrodo, kad tie du ponai žino viską apie viską ir turi per daug laiko. Kai pamatau tas pavardes, laišku net neskaitau. Duokite progą kitiems pasisakyti.

Ingrida Botyrienė
Schaumburg, IL

ŽMONĖS PAKEISTI NEATPAŽĪSTAMAI

Mano brolis Justinas 1924 m. grįžo iš Amerikos į Lietuvą. Į Ameriką jis nutarė nebegrįžti, nes tada reikėjo išsiimti Lietuvos vidaus pasą. Jis vis kalbėjo, kad tai nereikalingos valdžiai išlaidos. Sakydavo: „Amerika tokia didelė ir apsieina be pasų“. Vieną dieną ir mūsų Justinas išsirengė į Būbelių valsčių. Už kokių keturių valandų grįžęs, dribtelėjo ant stalo naujutėlį Lietuvos pasą. Mes visi sujudome apžiūrėti jo pasą. Jame be kitų įrašų buvo įrašyta: „Pilietybė: Lietuvos“. Kitam broliui iš to paties lizdo Antro karo sukuriuose pasiekus Ameriką ir dabar, jei grįžčiau į Lietuvą, kažin ar pasisektų per keturias valandas parsinešti naujai prisikėlusius Lietuvos pasą ir kartu gauti pilietybę?

Pranas Gustas
Sun City, California

LENGVA IŠEITIS

Visiems, kurie skundžiasi Amerikos pašto aptarnavimu, siūlau pradėti vartoti devynių numerių ZIP pašto kodą (indeksą). Amerikos federalinė valdžia savo susirašinėjimams yra liepusi vartoti šį devynių numerių ZIP kodą.

Vokietijoje jau irgi pradėjo vartoti penkių numerių pašto kodą. Anksčiau, prieš susijungimą, jie turėjo keturių numerių pašto kodą. Tas turėtų truputį pagreitinti pašto aptarnavimą.

Norint gauti devynių numerių ZIP kodą, reikia paskambinti paštui ir sužinoti, koks jis yra.

Tadas Mickus
Springfield, VA

KELETAS PASIŪLYMŲ

Noriu Jus pagirti ir išreikšti padėką, atliekant tokį svarbų, sunkų, daug pasišventimo reikalaujantį darbą, prisidedant prie mums taip svarbaus lietuviškos išlaikymo. Kreipiuosi su mintimi ir prašymu skirti daugiau dėmesio jaunesniajai kartai, pritaikant straipsnius jiems suprantama lietuvių kalba. Taip pat kreipiuosi į Aldoną Zailskaitę, mūsų teologę. Tai retas atvejis mūsų bendruomenėje. Nedelsiant reikia išleisti jos šeštadienių straipsnių rinkinį ir skirti Lietuvos žmonėms. Tikrai tokių leidinių ten labai pasigendama.

Siūlau skelbti, praveisti konkursus tautinėm, istorinėm, religinėm ir kitom svarbiom temom. Rinkti įdomesnius straipsnius, įdiegti norą palaikyti glaudžius ryšius su užsienio ir Lietuvos lietuviams, įdomiausius svarbiausius klausimus ir nuosirdžiai bei taikiai bendradarbiauti.

Irena Rasienė
Cambridge, MA

JAU GANA!

Visi turbūt tos nuomonės, kad laišku skyrius „Drauge“ pirmiausia patraukia dėmesį. Nors kai kurie laiška ne per gudriausi, bet, kaip sakoma: visokių žmonių yra, visokių ir reikia. Jeigu nespausdintumėte vieno kito erzinančio laiško, nebūtų ir atsikirtimų. Tai daro skyrių idomą.

Aš noriu pastebėti, kad kai kurios pavardės per dažnai tame skyriuje pasimaišo. Ar negalėtumėte jų taip dažnai nespausdinti. Sakau: jau gana tu dviejų nuolatinių rašytojų!

Jurgis Antanavičius
Barrington, IL

SIŪLAU TRUMPINTI

„Draugo“ redakcija nesilaiko savo nutarimų. Kelis kartus minėjote, kad ilgų laišku nespausdinsite, bet vis vienas kitas patenka, kaip yla iš maišo išlįsdamas. Šis mano laiškas trumpas ir tiesiai prie reikalo: siūlau visus laiškus „apipjaustyti“, o tik tada spausdinti.

Kazys Paškevičius
Hickory Hills, IL

A.†A.

JUOZUI GALINIUI

tebūna šviesul!

Velionio žmoną ZUZANĄ, mūsų draugijos narę, sūnų ALGIMANTĄ, marčią ALDONĄ, vaikaitius — DARIŲ ir ANDRIŲ nuosirdžiai užjaučiame.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.

AGNEI KIŽIENEI

į Amžinąją Šviesą, nuosirdžiai guodžiame liūdintį vyrą ir sūnų JUOZUS, dukras — AUDRĘ, GINTĘ ir ASTĄ, žentą SCOTT ir vaikaitius.

Lietuvos Dukterų draugija

MYLIMA AGNUTE!

Po sunkios ligos ir kančios, už Tavo besąlyginę meilę šeimai, Tėvynei Lietuvai, su kuria dar spėjai atsiveikinti, Tave Gerasis Dievas pasiūkau poilsui ir savo Amžinos Meilės namus. Išėkis Ramybėje! Vyrui dr. JUOZUI, sūnui JUOZUI, dukrelėms — AUDRONEI, GINTAREI, ASTUTEI su vyru SCOTT ir anūkeliams ARUI ir ALANAI reiškiamo gilią užuojautą.

Loreta, Vytenis Grybauskai
Danguolė, Almis Kuolai
Rita, Pijus Stončiai
Izabelė Stončienė

A.†A.

JUZEFAI KABLIUSKIENEI

mirus, dukrai VANDAI BRAŽDŽIŪNIENEI ir jos šeimai reiškiamo nuosirdžiai užuojautą.

Grazina Senkevičienė ir sūnūs

A.†A.

MARIJAI KAUNAITEI BONATIENEI

mirus, dukrai GABIJAI, netekus brangios Motinos, reiškiau gilią užuojautą.

Bronė Šimkienė

A.†A.

PRANUTĖ (FRANCES)

IVANAUSKIENĖ

JANUŠAUSKAITE

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1995 m. vasario 26 d., 1:30 val. ryto, sulaukusi 92 metų.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 73 m. Nuliūdę liko: duklė Elena Alekno, sūnus Albertas Evans-Ivanauskas, marti Lucy; penki anūakai; vienas proanūkas; brolis Jurgis Janušaitis, brolienė Veronika; Lietuvoje seserys — Onutė Čepaitienė ir Paulina Adomavičienė su šeimomis; taip pat daug dukterėčių ir sūnėnų bei kitų giminių Lietuvoje ir JAV-bėse.

Velionė buvo žmona a.a. Cassimir ir uošvė a.a. Alfonso Alekno.

Priklausė daugeliui lietuviškų orgnizacijų. Velionė pašarvota antradienį, vasario 28 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, kovo 1 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę duklė, sūnus, marti, anūakai, brolis, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A.

Salomėja Teresevičienė

Mirė 1995 m. vasario 23 d.

Palaidota pirmadienį, vasario 27 d. Lietuvių tautinėse kapinėse.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600, 2533 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

Mieli kolegos ELEONORA ir ALEKSANDRAI MARČIULIONIAI, negrįžtamai išėjus jūsų brangiai dukrai

A.†A.

DAIVAI MURINIENEI,

jūsų ir artimųjų skausmu dalinamės:

Marytė Juknaitė Laurinavičienė
Valė Žukauskaitė Kavaliauskienė
Jadvyga Dobkevičiūtė Paukštienė
Aga Kizevičiūtė Rimienė
Irena Ralkevičiūtė Stankūnienė

A.†A.

JUOZUI STASIULIUI

mirus, liūdinčius žmoną ALDONĄ, dukrą RITĄ POULOS su šeima, sūnus ALGIMANTĄ, MARIŲ ir RIMĄ, seserį SOFIJĄ RIPSKIENĘ su šeima, broli ALBINĄ su šeima Lietuvoje, brolienę KONSTANCIJĄ ir kitus gimines nuosirdžiai užjaučiame.

Bronius ir Antanina Pranckevičiai
Jaunius ir Antanina Dagiai
Algimantas ir Eglė Eringiai

Mielam draugui

A.†A.

JUOZUI STASIULIUI

mirus, liūdinčius žmoną ALDONĄ, dukrą RITĄ POULOS su šeima, sūnus ALGIMANTĄ, MARIŲ ir RIMĄ, seserį SOFIJĄ RIPSKIENĘ su šeima, broli ALBINĄ su šeima Lietuvoje, brolienę KONSTANCIJĄ ir kitus gimines nuosirdžiai užjaučiame.

Vytautas ir Elena Jasinevičiai
Sylvija Jasinevičiūtė
Paulius ir Kirstie Jasinevičiai
Vytautas ir Rubija Jasinevičiai
Liudas ir Ona Kronai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Trečiadienį, kovo 1 d. yra Pelenų diena ir Gavėnios pradžia. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje pelenais tikinčiųjų kaktos bus žymimos po visų šv. Mišių rytu, taip pat 3 val. p.p., ir po 6:30 šv. Mišių (jos bus anglų kalba) vakare. Pažymėtina, kad Kryžiaus keliai bus kiekvieną trečiadienį, 3 val. p.p. anglų kalba, o kiekvieną penktadienį, 3 val. p.p., lietuvių kalba.

Pedagoginio Lituanistikos instituto seminaras, pavadintas „Lietuvos ir lietuviškumo esmė, prasmė bei uždaviniai 21 amžiaus priešaušryje“ ruošiamas kovo 4, 11 ir 18 d. Pedagoginio instituto patalpose, Jaunimo centre, Čikagoje. Seminaro vadovas yra dr. Arvydas Žygas. Kovo 4 d. bus svarstoma: socialinių mokslų įnašas žmogaus supratimui; socialinių mokslų filosofija – savitumas ir vertė; socialinės antropologijos žvilgsnis ir apibūdinimas, kultūros ir asmenybės ryšiai su kultūra, bendruomenės, tautos; kultūrinio, socialinio identiteto ryšys; kultūrologijos modeliai, apibūdinant kultūrinės grupės savybes, reikalavimus, paskirtis, funkcijas; lietuvių tautos, lietuviškos kultūros, lietuviško tautinio charakterio apybraižas. Visuomenė maloniai kviečiama gyvai susidomėti šiuo seminaru ir pasisemti naujo įvalgumo bei savo tautos sampratos, juo labiau, kad dr. Arvydo Žygo mintys jau daugeliui gerai pažįstamos ir labai vertinamos.

Lietuvos Vyčiai ruošia šv. Kazimiero šventę šeštadienį, kovo 4 d., Tėvų marijonų vienuolynė. Šentės rengėjai – Amerikos Vidurio Vakarų apygarda, o vaišėmis rūpinasi Vyčių 24 kuopa. Šv. Mišias 10:30 val. marijonų koplyčioje (6336 S. Kilbourn) aukos kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Prieš Mišias reikia susirinkti 10:15 val. r., nes į koplyčią bus einama organizuoti, su vėliavomis. Po Mišių, 11:30 val. r., bus priešpiečiai vienuolyno patalpose, o po jų – trumpas apygardos narių susirinkimas. Šioje šventėje Vyčiai ypatingu būdu pagerbs šv. Kazimierą Lietuvos ir Vyčių globėją. Būtinai padaryti rezervacijas, skambinant Aušrai Padalino, 312-767-2400 arba Bruce Nebrieza – 312-582-0012.

Pelenų diena, trečiadienį, kovo 1 d., Šv. Antano parapijoje, Cicero, IL, lietuviškos Mišios bus 9:30 val. ryto, angliškos Mišios 8 val. ryto ir ispaniškos 6:30 val. vakaro. Gavėnios metu ketvirtadieniais 6:30 val. vakaro bus lietuviškos Mišios ir Kryžiaus keliai. Išpažinčių lietuviški bus klausoma šeštadieniais kovo 4 ir 18 d., nuo 2:30 iki 3 val. po pietų.

Metines rekolekcijas Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje prasidės balandžio 10 d. ir tęsis iki 12 dienų. Jas ves Lietuvos jėzuitų provinciolas kun. Jonas Boruta, SJ.

Kun. Juozas Vaišnys, SJ, aukos šv. Mišias jėzuitų koplyčioje kovo 12 d., 11:15 val. r., Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventės proga. Minėjimą ruošia Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba. Mišių metu giedos solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, vargonuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Po pamaldų bus iškilmės prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje, o akademinė ir meninė programa – 12:30 val. p.p. didžiojoje JC salėje, Čikagos ir apylinkių visuomenė kviečiama gausiai šventėje dalyvauti.

Kas galėtų priimti ir pagloboti svečių – buvusį partizaną-tremtinį, atvykstantį su dainos vienetu „Šilas“ į Čikagą ir apylinkes, malonėkite pasikambinti į „Seklyčią“, tel. 312-476-2655. Svečių globoti reikės 14 dienų. Be to, primename, kad bilietus į Lietuvos partizanų koncertą, kuris įvyks Jaunimo centre kovo 12 d., galima jau įsigyti „Seklyčioje“.

Kryžiaus Kelias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus einamas kiekvieną penktadienį prieš šv. Mišias 7:40 val. vak.

x A.a. Aleksandro Likanderienės atminimui, jos Scheinfeldo gimnazijos draugės – **Birutė Rimkutė-Gylienė, Žilvilė Novickytė-Ratienė ir Inga Blažaitė-Tumienė** aukoja \$150 našlaičių/šė išlaikymui Lietuvoje. Pageidauja Kaune. Reiškiamie užuojautą velionės šeimai ir giminėms, o aukotojoms našlaičių vardu dėkojame. Visos aukos yra nurašomos nuo fed. mokesčių. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x A.a. Algio Olio atminimui, Ramunė Dičius iš CA rašo: „Suprasdama sunkią padėtį Lietuvoje, našlaičiams globoti įdedu \$155, kuriuos norėčiau paskirti mano labai artimo ir mielo draugo Algio Olio prisiminimui. Algis prieš porą savaičių labai per anksti mirė“. P. Aldonai Olis ir jo šeimai reiškiam užuojautą, o Ramunei Dičius Lietuvos našlaičių vardu dėkojame. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Gražina Herzog, iš Palos Verdes Estates CA, atsiuntė \$150 vienos našlaitės-mergaitės metinį globos mokeskį Lietuvoje. Taip pat **Jadvyga Laucevičiūtė, iš Woodhaven, NY atsiuntė \$150** – vieno našlaičio metinį globos mokeskį. Šioms geroms tetoms Lietuvos našlaičių vardu dėkojame. „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

PRADŽIUGINO SENELIUS

California Gardens senelių prieglaudoje Čikagoje pernai gruodžio mėn. buvo suruoštos Kūčios. Šioje prieglaudoje gyvena 12 lietuvių kilmės senelių, kuriais rūpinasi čia dirbanti J. Bareiška, o Zina Bagdonienė koordinuoja savanorių apsilankymus bei kitus reikalus.

Izabelė Stončienė idėjo daug pastangų, kad būtų suruoštos nuotaikingos vaišės. Kun. J. Raudeliūnas ir Lietuvos Dukterų draugijos narės prisidėjo prie šventiškos nuotaikos. Dalyvavo pirm. Marija Norėikienė, Vanda Prunskienė, A. Ankienė, V. Čepaitienė, G. Juodienė, Iz. Stončienė, taip pat A. Olis ir dvi administracijos personalo darės. Atsilankė ir giminių pasveikinti senelių. Nuoširdus ačiū visiems už dalyvavimą ir pagalbą mūsų vyresniais lietuviams.

GAVĖNIOS PASNINKAS

Gavėnios pasninko taisyklės šiais metais yra tokios: taisyklių laikosi visi katalikai nuo 14 m. amžiaus. Pelenų dieną ir kiekvieną Gavėnios penktadienį susilaikoma nuo mėsos. Be to, visi katalikai, kurie jau sulaukė 18-to gimtadienio, bet dar nesulaukė 60-ojo, susilaiko nuo maisto Pelenų dieną ir didžiojo Velykinio pasninko metu: Didįjį Penktadienį ir Didįjį Šeštadienį. Tomis dienomis ne tik susilaikoma nuo mėsos, bet štai pavalgoma tik vieną kartą per dieną, dar du kartus pavalgant minimaliai, jėgoms palaikyti. Nesilaikymas šių taisyklių laikomas rimtu Bažnyčios taisyklių pažeidimu.

Per trigubos pasninkavimo, išmaldos davimo ir maldos disciplinos Bažnyčia laikosi Gavėnioje – nuo Pelenų dienos iki Didžiojo Ketvirtadienio vakaro, kuomet prasideda Didysis Tridienis – Velykinės paslapties minėjimas. Visi tikintieji ir tie, kurie ruošiasi priimti Krikštą per Velykas, t.y. katechumenai turi rimtai laikytis šios praktikos Gavėnios metu. Jei sveikata, pvz., diabetas, neleidžia laikytis vienokio pasninko, tikintieji išreiškia gavėnišką praktiką, atsisakydami ko kito. Išmaldos davimas suprastina ir plačiau – ypatingomis pastangomis vykdyti artimo meilės darbus, aukoti labdaros organizacijoms. Malda – ne vien dėmesys kasdieninei asmeniškai maldai, bet, kai įmanoma, ir dalyvavimas Mišiose savaitės dienomis.

Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės valdyba praneša, kad Vasario 16-osios minėjimo proga surinko 3,178 dol. aukų. Valdyba nuoširdžiai dėkoja lietuviams, dosniai paramėsiems lietuvišką kultūrinę ir visuomeninę veiklą.

Vaišės su lietuvišiais seneliais California Gardens prieglaudoje. Iš kairės: A. Ankienė, šimtametė lietuvi O. Mackevičienė, V. Prunskienė ir K. Dubauskas.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ ČIKAGOJE

Šią šventę rengė ALTO Čikagos skyrius (pirm. Antanina Repšienė) 1995 m. vasario 11 - 12 d.

Vasario 11 d. iškilmes pradėjo Čikagos lituanistikos mokykla Jaunimo centre kartu su ALTu, iškeliant vėliavą ir padedant gėlių prie Laisvės kovų paminklo JC sodelyje. Minėjimas vyko JC didžiojoje salėje, kur programą atliko mokyklos mokiniai. Vasario 11 d. šventėje dalyvavo ir Lietuvos opozicijos vadovas, prof. Vytautas Landsbergis.

Antrąją šios šventės dieną, vasario 12-ąją, 10 val. buvo pakeltos vėliavos Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje aikštėje, šias apeigas pravėdant šauliams ir ramovėnams. Po to patoje bažnyčioje buvo laikomos iškilmingos pamaldos katalikams, lietuviams protestantams ir liuteronams savo bažnyčiose irgi turėjo šiai šventei skirtas pamaldas.

Jau prieš pamaldas Švč. M.M. Gimimo bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių, nors tą dieną oras buvo labai šaltas. Suėjus įvairioms organizacijoms su vėliavomis ir parapijos chorui sugiedojus „Dievas mūsų prieglauda ir stiprybė“ bei „Apsaugok aukščiausias“, šv. Mišias aukoję klebonas kun. Jonas Kuzinskas ir kun. Edmundas Atkočiūnas, neseniai atvykę iš Lietuvos. Kun. J. Kuzinskas pasakė tai dienai pritaikytą patriotišką pamokslą, ragindamas visus draugai ir patvariai dirbti Lietuvos labui, kad ji tvirtu žingsniu eitų demokratijos ir laisvės keliu ir įsiriškuotų į laisvų pasaulio tautų eilę.

Šv. Mišių aukas nešė Vida Sakevičiūtė, prof. Vytautas Landsbergis ir Antanina Repšienė.

Ypač gražiai giedoję parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, vargonavo muz. Ričardas Sokas, solo giedodamas Vaclovas Momkus.

Po trumpos pietų pertraukos visi skubėjo į Maria aukštesniąją mokyklą, kur turėjo prasidėti oficialioji šventės dalis. O skubėti reikėjo, nes gerokai prieš minėjimą tūkstantvietė salė jau buvo perpildyta. Pirmose eilėse matėsi daug garbingų svečių, o akį džiugino moterų tautinių rūbų grožis. Šventę pradėjo ALTO Čikagos sk. pirm. A. Repšienė, kuri jautriais žodžiais pasveikino visus ir pakvietė Vidą Sakevičiūtę praveisti šventę. Don Varno ir Dariaus ir Girėno postai tvarkė vėliavų eiseną. Įvairių organizacijų vėliavos buvo sustatytos scenoje, papuoštoje didžiule trispalve ir Vyčių viduryje.

JAV ir Lietuvos himnus sugiedodami Mary Kinčius, akompanuojant prof. Leonardui Šimūčiui, kartu giedant visiems šventės dalyviams. Susikaupto minute buvo pagerbti visi už Lietuvos laisvę žuvusieji. Inovokacija sukalbėjo kun. Jonas Jozupaitis, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Rytis Dumbrys, o

Lietuvos Respublikos Aukščiausios tarybos aktą dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo perskaitė Karina Turnerytė.

Mirusiųjų savanorių kūrėjų vardus perskaitė V. Sakevičiūtė, jie buvo pagerbti tylos minute. Buvo prisiminti ir dar gyvieji čikagiškiai savanoriai kūrėjai (J. Betkauskas ir maj. Juozas Vilutis), kurie dėl sveikatos šioje šventėje negalėjo dalyvauti.

Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza savo sveikinime nurodė, kad, atkuriant Lietuvos nepriklausomybę 1918 m., buvo labai daug gilaus dvasingumo, kurio šiandieninėje Lietuvoje pasigendama.

Po to Evelina Oželienė perskaitė Čikagos mero Richard J. Daley, o Pat Michalski – Illinoiso gubernatoriaus J. Edgar proklamaciją, kurios gražiai įremintą tekstą įteikė ALTO sk. pirm. A. Repšienė.

Pagrindinę šios šventės dalį sudarė prof. Vytauto Landsbergio kalba. Profesorius A. Repšienė pristatė kaip mūsų didįjį laisvės kovotoją ir tautos didvyrį, kuris nebijodamas jokių pavojų, pirmasis pakėlė balsą prieš okupantą ir išvedė lietuvių tautą į laisvę.

Žmonės prof. V. Landsbergi sutiko atsistoje ir didžiulėmis ovacijomis. Vida Sakevičiūtė ir A. Repšienė profesorius apjuosė tautine juosta su įrašu „Lietuva“, publikai griausmingai skanduojuant.

Prof. V. Landsbergis džiaugėsi, galėdamas dalyvauti šioje šventėje, sveikino su Vasario 16-ąją ir dėkojo už galimybę pasidalinti mintimis.

Vytautas Landsbergis, prisimindamas Lietuvos valstybės atkūrimą ir 1990 kovo 11-tąją, pasakė, kad „dar toli gražu nebaigta Lietuvos laisvės byla. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimas dar nėra tvirtas. Lietuvos vaikai turi rūpintis savo kraštu ir, švenčiantį šio pasiekimus, neturi nematyti pavojų ir krašto gyvenimo sunkumų“.

Profesorius V. Landsbergis gyvai prisiminė praėjusias, sovietmečio Vasario 16-osios šventes, jas paryškindamas istoriniais, gyvais pavyzdžiais. Jis sakė, kad, jeigu prieš penkerius metus nebūtų ištarta „Dabar arba niekada“, galbūt šiandien Lietuvos likimas būtų panašus į Čekėnijos. Penkeri nepriklausomybės metai jau praėjo, tačiau Lietuva dar nėra demokratinė, vakarietiška valstybė, dar jos pašonėje yra neteisinė, jau diktatūrinė tapusi Rusija, kuri nenori, kad Lietuva per daug nutoltų nuo jos įtakos sferų. Todėl „darbas dar nebaigtas!“

Antroje savo kalbos dalyje profesorius kalbėjo apie Lietuvos vidaus padėtį ir problemas. Profesorius prisiminė 1992 m. rinkimus ir sakė, kad Lietuvos valdžia nenori, kad pradėtų veikti bankroto įstatymas, nesistengia surasti naujų rinkimų naujai produkcijai. Kalbėjo apie gamyklų aplaidumą, duodamas

tiesiog mums čia nesuprantamų tokio aplaidumo pavyzdžių. Kalbėjo ir apie atlyginimus, juos lyginamas su kitų Baltijos valstybių atlyginimo vidurkiais. Lietuvoje jie yra žemiausi. Kalbėjo ir apie dabar vykdomą privatizaciją, nepašarstos padėties įvedimą, kurią galėtų įvesti prezidentas savo dekretu.

Toliau jis kalbėjo apie rusų tranzito per Lietuvą ir NATO klausimus, kur „nėra nuoseklumo Lietuvos valdžios apsisprendimuose“. Prof. Landsbergis kreipėsi į išeiviją, sakydamas, kad „Išeivija turi jausti atsakomybę ne prieš kokią laikiną Lietuvos valdžią, o prieš Lietuvos valstybę ir prieš Lietuvos nepriklausomybę!“

Savo kalbą profesorius baigė, parafrazuodamas giesmės žodžius, kad Viešpats laimintų mūsų Tėvyne, išgelbėtų, apšviestų kaip saulė ne tik jos kalnus, miškus ir ežerus, bet ir protus.

Nors ir ilgokai užsitęsusi, kalba buvo aktuali, pilna gyvų pavyzdžių, pertraukiama plojimų. O profesoriui baigus, prasidėjo tarsi plojimų audra ir „bravo“ šūkliai.

Pertraukos metu buvo renkamos aukos, po to minėjimą sveikino 15 Ward ald. Virgil Jones, pavergtų tautų pirm. Casimir Okasas, Maria aukšt. m-las direktorė ses. Margaret Zalot, SSC. Rezolucijas perskaitė Evelina Oželienė. Po to buvo išneštos vėliavos. A. Repšienė dėkojo visiems, prisidėjusiems prie šios šventės sėkmės. Minėjimą sumaniai pravedė Vida Sakevičiūtė.

Po pertraukos buvo meninė šventės dalis, kurią atliko Lietuvos operos vyrų choras, diriguojamas Ričardas Soko. Akompanavo Manigirdas Motekaitis. Choras padainavo „Dubysa pavasarį“ (A. Bražinsko, A. Slavicko), „Kareivių dainą“ iš „Išeivio“ (St. Šimkaus), „Tu esi viena“ (A. Bražinsko, A. Drilingos), „Gaudžia trimitai“ (M. Petrausko), „Mano Tėvyne“, iš simfoninės poemos „Finlandia“ (J. Sibelius, V. Barausko). Eiles deklamavo Dalia Sokienė.

Šventei baigiantis, kartu su choru visi sugiedodami „Lietuva brangi“. Dalis šios šventės dalyvių nuskubėjo į Švč. M. M. Gimimo parapijos salę, kur ALTO pastangomis buvo suruošta vakarieniška prof. V. Landsbergiui pagerbti.

Čia irgi dalyvavo dvasiškiai, organizacijų vadovai, visuomenininkai ir daug žmonių, norinčių pabuvoti su prof. V. Landsbergiui. Ilgą ir jautrią patriotišką maldą sukalbėjo kan. V. Zakarauskas, o Marija Remienė ir Stasys Baras Lietuvos fondo vardu įteikė prof. V. Landsbergiui Lietuvos fondo II knygą.

Prof. V. Landsbergis dėkojo visiems ir pageidavo, kad būtų ne tik džiaugsmas, minint Vasario 16-ąją, bet ir nuostieikimas dirbti, „labai daug dirbti, kad Vasario 16-oji nepraztūt“.

Gausių plojimų lydimas, prof. su palyda apeleido salę ir išskubėjo į Vašingtoną, D.C.

Aldona Šmulkšienė

Jaunimo centras – visų lietuvių rūpestis. Jėzuitų provinciolui kun. Jonui Borutai (dešinėje) lankantis Čikagoje š.m. sausio pradžioje, apie JC ateitį jis kalbasi su Jaunimo centro tarybos pirm. Vaclovu Momkum.

Kam įdomu sužinoti apie vizas, imigraciją, „žalių kortelių“ loteriją, deportacijos procedūras ir visus kitus teisinius klausimus, ateikite į Balzeko Lietuvių kultūros muziejų, 6500 S. Pulaski, kovo 9 d., nuo 7:30 iki 9:30 val. vak. Čia bus lietuvių visuomenės susitikimas su Čikagos miesto imigracijos advokatais. Įėjimas nemokamas, visi kviečiami.

x Ar žinote, kokios bus domiuojančios spalvos šių metų madose? O sionų ilgis? Trumpės? Ilgės? Nesukite galvų, ieškodami atsakymų. Jums viskas paaiškės atsilankius į „Skambėk, pavasaėli!“ madų parodą kovo 19 d. 12 val. Vietas po 30 dol. rezervuokite pas Teresę Meiluvienę, 708-655-0468. Bietai gaunami pavieniui, po kelis arba 10-ties asmenų stalui.

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuviškos laidos ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.

Lietuvių fondo valdybos pirm. Stasys Baras (dešinėje) įteikia prof. Vytautui Landsbergiui naujai išleista leidinį „Lietuvių fondas, II dalis“. Knyga įteikta Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje vakarieniškos metu, po Nepriklausomybės šventės iškilmių Maria mokyklos auditorijoje, vasario 12 d. Nuotr. Laimos Vaidienienė